



ಪ್ರದೀಪ

## ಕಡಿನೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯಿರಿ

- ಇದೀಗ ನೀವು ಸಾಬೂನಿಗೆ ಕಡಿನೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯಬಹುದು.
- ಕಸ್ತೂರಿ ನೀಲಂ ಹಾಗೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಬಾರ್ ಸೋಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.
- ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಬೂನುಗಳು ಬಹು ಉಳಿತಾಯಕರವಾದುದು ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿ ಬಾರ್ ಸೋಪಿನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಒಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಡಿಟರ್ಜೆಂಟುಗಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಉಡುಪುಗಳು ಬಿಳುಪಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕ ಉಜ್ವಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಬೂನುಗಳನ್ನು ಇಂದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ

‘ಕಸ್ತೂರಿ’

ಬಾರ್ ಸೋಪ್

‘ಕಸ್ತೂರಿ’

ನೀಲಂ ಬಾರ್ ಸೋಪ್

ಕಯಾರಕರು :

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್, ತುಮಕೂರು.

# ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ಸಂಪುಟ-೨೨

ಸಂಚಿಕೆ-೧೧

ನವಂಬರ್, ೧೯೮೬

## ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುಕರುಣ ತ್ರಿವಿಧಿ

ಹಾಲಾಹಲವೆದ್ದು ಕೋಲಾಹಲ ನಡೆದಿಹುದು  
ಲೀಲಾ ಮೂರುತಿಯೆ ನನ್ನ ತಂದೆ । ಶರಣೇಶ  
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೇ ಕೃಪೆಯಾಗು ॥

\* \* \*

ಕೈಹಿಡಿದು ಕರೆತಂದ ಹೂವು ಅರಳದಿರಲು  
ನೀ ನೊಂದು ಹಣ್ಣಾದೆ ನನ್ನ ತಂದೆ । ಶರಣೇಶ  
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೇ ಕೃಪೆಯಾಗು ॥

\* \* \*

ಊರರಿಯದು ಉಪಕಾರ ಪೆಣ ತಿಳಿಯದು ಶೃಂಗಾರ  
ಮೇರು ಗುಣ ಕಾಣದು ಹೀನರೊಳು । ನನ್ನ ತಂದೆ  
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೇ ಕೃಪೆಯಾಗು ॥

—ಪೆಚ್.ಎ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ.



# ಸಿದ್ಧಗಂಗಾಂತರಂಗ

ಲೇಖನದ ಹೆಸರು

ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು

ಪುಟ

* ಶ್ರೀವಾಣಿ		5
* ಸಂಪಾದಕೀಯ		7
* ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೀಪ್ತಿ	—ಜಿ. ರಾಮಾನಾಯಕ್ ಅಟ್ಟಿ	9
* ಬಸವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ	—ಟಿ. ಎನ್. ಮಹಾದೇವಯ್ಯ	11
* ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು—	—ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಮಣಿ	15
* ಬಸವರಸರ ಲೀಲೆಗಳು—4	—ಹೆಚ್. ಜಿ. ರಾಧಾದೇವಿ	17
* ಮಹಾಕವಿ ಷಡಕ್ಷರ ದೇವ	—ನೊಟಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	21
* ಬಸವತತ್ವ ರತ್ನಾಕರ	—ನೊಟಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	23
* ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿ	—ಬಿ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	28
* ರುದ್ರಾಂಬೆ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಜೀವಂತ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ	—ಎಸ್. ಕೆ. ಗಿರಿಜಾಂಬ	31
* ಅಂಜಿ ಚೀಟಿಯ ಜನಕ ಸರ್ ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್	—ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	39
* ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ನೆರವು	—ಡಿ. ನೆಂಕಟರಾವ್	40
* ಕವನ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ	—ಜಿ. ಯಮುನ, ತುಮಕೂರು	44
* ನೀ! ಕಾಣಯ್ಯ	—ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾಕಲಾಕೋಟಿ	45
* ಗ್ರಾಮಾಂತರಬಸವಜಯಂತಿ	—ಹೆಚ್. ವಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ	49





## ಶ್ರೀಮಾಣಿ

‘ಅಪ್ಪವಾಕ್ಕ’ ಇದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯ, ‘ಅಪ್ಪರು’ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟನಾದವರು. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದವರು, ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರು. ನಮ್ಮ ಹಿತ ಚಿಂತಕರು. ನಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯರು. ಇಂತಹವರು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯ, ಅಂದರೆ ಮಾತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದು ಮಾಣಿಕೃದ ಮುತ್ತು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ, ಯಾರು ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದವರು. ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದುದು. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ, ಆ ವಿಷಯ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೊಡಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೇಳಿದವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಗುಣ, ನಡತೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿಷಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಳಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯೆ, ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆ, ತಿರುಗಾಡುವ ಸಹವಾಸ ಅವನಿರುವ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳ ಮೇಲೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಾರ್ವತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಕೆಲವನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಿಳಿದ ಸಡೆದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹಲವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ತಿಳಿವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ವಾಣಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪದೇಶಿಸಿ ತಿಳಿಸುವ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಚಾರಪರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ, ನಮ್ಮವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯರೂ ಗುರುಗಳೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಂಬಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ. ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದವರ ನಡೆನುಡಿ, ಸಾಧನೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

# “ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ” ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ-572104

ಕುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು  
ಪಂ|| ಚನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮೆ  
ಸಂಪಾದಕರು  
ಜೆ.ಬಿ. ವಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ

\* \* \*  
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು  
ಬಿ. ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ  
ಬಸವರಾಜು

\* \* \*  
ಜಾಹೀರಾತು ವಿಭಾಗ  
ಎಂ. ರೇಣುಕಾರಾಧ್ಯ

\* \* \*  
ಪ್ರಸಾರ ವಿಭಾಗ  
ಆರ್. ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಶೆಟ್ಟ

\* \* \*  
ಪ್ರಕಾಶಕರು  
ಜೆ.ಬಿ.ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ  
ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ

\* \* \*  
ಮುದ್ರಕರು  
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ  
ಮುದ್ರಣಾಲಯ

\* \* \*  
ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸ್ಥಳ  
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಚಂದಾ ವಿವರ  
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ 20-00 ರೂ  
ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವ 201-00 ರೂ

## ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ

‘ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ’ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹ ವಿತರಣೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಾಡಿನ ಗಣ್ಯ ಲೇಖಕರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಥೆ, ಕವನ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಜ ನೀತಿ, ಧರ್ಮ, ದರ್ಶನ, ಇತಿಹಾಸ ವೈಚಾರಿಕ, ಚಿಂತನ, ನಗೆಬರೆಹ, ಹರಟೆ ಮುಂತಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸದಾ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಲೇಖನಗಳು ಪುಲಾ ಸ್ಪೇಷ ಸೃಜನ ಕಾಗದದ ಒಂದೇ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಅಸ್ತೀತ್ಯತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಚೀಚೀಟಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿರಬೇಕು. ಲೇಖನಗಳು ಅ ಕ ಸ್ವಾತ್ಮಕ ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಸಂಪಾದಕರು ಜ್ಞಾಪಕಾರರಲ್ಲ. ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪಾದಕರಿಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದ, ರೂಪಾಂತರ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕೃತಿಕಾರರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖನದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ‘ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ’ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಗದಿ ಹಡಿಸಿರುವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಸ್ಥಿರ ರೀತಿಕೆ ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಅದೃಶ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

### “ಸಂಪಾದಕರು”

‘ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ’ ಕನ್ನಡ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರ-572104

ಕುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಇವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.



ಶ್ರೀಮಠದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವುದು ನಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯಕರವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮಠದ ಭಕ್ತರು, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಓದುಗರು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಿಮ್ಮದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಇರುವಾಗ ಸ್ವಸ್ಥಿತಿೆಯನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಣಿದು ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಯಾರ ಪ್ರಚಾರದಿಂದಲೂ ದೊಡ್ಡವರಾದವರಲ್ಲ, ಯಾರ ಅಸಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಸಣ್ಣವರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ, ಅಸಪ್ರಚಾರಗಳೇ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಅಥವಾ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಣ್ಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದೂ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ. ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೂಕ ಸ್ಥಿತವಾಗುವಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಂದ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಗು ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ "ಕೊಳಕು ಕೊಚ್ಚಿ" ಯನ್ನು ಹೊರ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುವುದು ಸಂಸನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಧೀಕರಣವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಒಂದು ಜೀವನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಂಥದು. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಇಂಥ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿರುವಂಥವರು. ದಾಸೋ ಹಮಣೆಹವನ್ನು ಅವರ ಹಾಗೆ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳ ರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಂಥ ಓರ್ವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ನಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ; ಸೇವೆಯ ಹಲವಂಶ ಗಳೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವ್ಯಾ ಕವಾದ ಅಸಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಾವು ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಸಪ್ರಚಾರಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಂಬ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಬೇಡವೆ? "ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ" ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಇಂದು ಕೇಳಬಂದಿವೆ,



ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಬರುವ 1-4-87ಕ್ಕೆ 79 ನ್ನು ದಾಟಿ 80ಕ್ಕೆ ಸಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಬುದ್ಧಿಸ್ಥಿಮಿತವನ್ನು ಅವರ ವಯಸ್ಸು ಮುರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯ, ಸಮಾಜದ ಪುಣ್ಯ ಕಾಯಕ ದಾಸೋಹದ ತನ್ಮಯಗೊಳಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ಶಿವಯೋಗ ಮೇಲಾಗಿ 'ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿಗಳ' ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರದಾಗಿತ್ತರೆ ನೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಠವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಶ್ರಯ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೆ? ಎಂಬ ಅಲೋಚನೆ ನಮ್ಮದಾಗಬಾರದೆ? ಚಿಂತನ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬಡಿದಿದೆಯೇ ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಪರವನ್ನಾದರೂ ಬಗಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಯಾವೆಲ್ಲ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಪರೂಪ.

ನಿತ್ಯ ಸಹಸ್ರಾರು ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಮಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬೆರಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕಲ್ಲಾಣಿ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಸಾದ ಪಂಕರಣಗಳನ್ನು ಸು ಯಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬಂಥ ಅಬದ್ಧ ಹಸಿ ಸುಳ್ಳುಗಳ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿರುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ದೊರೆ ಯದೇ ಹೋದರೆ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿವೃತ್ತ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೇಕೆ ಸಮಾಧಿ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಹಿಂದಿರುವ 'ಮನಸ್ಸು' ಎಂಥದು ಎಂಬುದನ್ನರಿತ ವಿಚಾರವಂತ ಸುಸಂ ಸ್ಕೃತ ಜನತೆ ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡದು, ಯಾವುದು ಸಣ್ಣದು ಎಂಬುದರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದಿರಲಾರರು. ಸವಕಲು ನಾಣ್ಯಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಾಗಲು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಹತಾಶ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಸೊನ್ನೆಯಾಗದಿರವು ಎಂಬ ಅರಿವು ಜನ ತೆಗಿದೆ ಎಂದಿಷ್ಟೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ.

ಅಕ್ಕ ಕೇಳವ್ವ, ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನಾನೊಂದ ಕನಸ ಕಂಡೆ. ಅಕ್ಕಿಯುಡಕೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯ ಕಂಡೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಡೆಗಳ ಸುಲಿಸಲ್ಲ ಗೊರವನು ಬಿಕ್ಷುಕ್ಕೆ ಬಂದುದ ಕಂಡೆನವ್ವ. ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ಹೋಹನ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಕೈವಿಡಿದೆನು. ಚನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಂಡು ಕಣ್ಣೆರೆದೇನು. —ಮಹಾದೇವಿ ಅಕ್ಕ.

## ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೀಪ್ತಿ.

ಪ್ರದಾಯ:

—ಜಿ. ರಾಮಣ್ಣ ನ್ಯಾಕ್, ಆಲೆಟ್ಟೆ.

ಬಿಸವನ ಹಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಮಾಜ, ದೇ ಅದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಅಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು, ಹೃದಯಗಳು ಇವುಗಳ ಒಂದು ತಾವರಣವನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅನಂತ ಯಜ್ಞಿಕಾದುದು ಮಹಾಸಮುದ್ರದಷ್ಟು ಕಾಲವು ಕೃಷ್ಣ ವಿಘ್ನಗಳು ಲೆಕ್ಕ ದಷ್ಟು. ಅದುದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅಂದರೆ ಸಾಂಭೂತವಾದುದನ್ನೇ ಏ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಂಸವು ಹಾಲನ್ನು ಹಿರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಂತೆ ನಾವು ಸದಾ ಸಾಂಭೂತವಾದುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕನ್ನಡಿ, ಬಾಚಣಿಗೆ, ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ ಇಂಥವು ನಿಜ ಅದರೆ ಇವುಗಳು ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ತ್ರವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕಷ್ಟದ ದುಡಿನೆಯಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಅದೆಯವನ್ನರಿಯದೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನರಿಯದೆ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದು, ಗುಣಗಳನ್ನರಿಯದೆ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನವಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸದೆ ಕಲಸ ಮಾಡುವುದು ವೃಥಾನೆಂದು ಬಲ್ಲವರ ಪ್ರಾಯ.

ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಗಿನ ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ನೆಂಟರ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮದುವೆಗೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧರಾದೆಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದರು. ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ಲಿ ಉಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ವಿಶೇಷ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜನಗಳನ್ನು ಉಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತವರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛ ಬಡಿಸಿದರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ರಮದಿಂದ ಮದುವೆ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುವ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾ ಕು. ಅದರಂತೆ ಮದುವೆ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿ ಡನೆ "ಎನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿರುವಿರಲ್ಲ"



ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಕನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ  
 “ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಊರಿನ ಸಂಸ್ಕರದಾಯ ಆದರಂತೆ ನಾವು  
 ನಡೆಯ ಬೇಕಾಯಿತು” ಎಂದು ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದಾಗ “ಹಾಳು ಸಂಸ್ಕರ  
 ದಾಯ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ ಸಂಸ್ಕರದಾಯದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ  
 ಸಾಲಮಾಡಿಯಾದರೂ ಯಥೇಚ್ಛನಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲ  
 ಎಂದು ವ್ಯಸನವಾಯಿತು.

ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ  
 ಗೆಳೆಯರೊಬ್ಬರ ಆಮಂತ್ರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ದೇವಿ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾ  
 ಯಿತು. ಆಮಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಪೂಜೆ ಎಂದಿತ್ತು. ಪೂಜೆ  
 ಆದ ತಕ್ಷಣ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋದ  
 ಪೂಜೆಯೇನೋ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ  
 ಯಾದರೂ ಮುಗಿಯುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡು ಬರದಿದ್ದರಿಂದ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯ  
 ವನ್ನು ಬೆರೆಯುವರೊಪನೆ ಕೇಳಿದೆ ಅದಕ್ಕವರು ಪೂಜೆ ಮುಗಿಯುವುದು ಬೇ  
 ಗಿನ ಜಾವ ಎಂದು ಗಂಟೆಗಿಂದೂ ಊಟವನ್ನೇ ಆರು ಗಂಟೆಗಿಂದೂ ಬೇಕೆ  
 ದಾಗ ಚೂರ್ಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಸಿರೇ ನಿಂತಂತಾಯಿತು. ಪೂಜೆಗೆ  
 ಬಂದ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಗುಂಪು ಗುಪಾಗಿ ಕುಳಿತು ಇಸ್ಪೀಟು ಆಡುತ್ತಾ ಕಾಲ  
 ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಅನ್ನ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಕೂರಬೇಕಾಯಿತು

ಸಂಸ್ಕರದಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದರೂ  
 ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವವ  
 ರಿಗೂ ಆಮಂತ್ರರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮ. ವೃಥಾ ಕಾಲಹರಣದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ  
 ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ “ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕೋಟಿ ಹೊನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಬೊರೆ  
 ಯಲಾರದು” ಎಂಬ ಚಾಣಕ್ಯನ ಮಾತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಮನೆ ಮಾಡಿಸ್ತದೆ  
 ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ !

ಹಾಲು ತುಪ್ಪವ ನುಂಗಿ ಬೇರಾಗಬಲ್ಲದೇ ? ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಗ್ಗಿ  
 ಯನ್ನಾರು ಭೇದಿಸಬಲ್ಲರು ? ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆ ಚದ್ವಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ನೀನೆನ್ನೋ  
 ಕಡಗಿದ್ ಪರಯ ಬೇರಿಲ್ಲದೆ ಕಂಡು ಕಣೆರೆದೆನು.

ಮೂಲಾಧಾರನ ಬೇರ ಮೇಟ್ಟಿ, ಭೂಮಂಡಲನನ್ನೇರಿದೆ. ಆಧಾರದ ಬೇರ  
 ಹಿಡಿದು ಐಕ್ಯದ ತುದಿಯನ್ನೇರಿದೆ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸೋಪಾನದಿಂದ. ಶ್ರೀ ಪರ್ಮತ  
 ವನೇರಿದೆ. ಕೈವಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನನಾ. --- ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ.



“ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ, ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮವರಲ್ಲದವರ ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ ಜಗ  
ನೆಲ್ಲವರಿಯಲು ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ, ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ ನೀ ಮುನಿದರೆಮುನಿ ಕೂಡಲ  
ಸಂಗಮದೇವ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ.”

ಮುನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತಾಪಿತ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಇತರ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರರ ಸಂಬಂಧ  
ಗಳೂ ನೋದಲಾದ ಕರುಳು ಸಂಬಂಧಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧಗಳು  
ಯಾನಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸ  
ಲಾರವು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವು ಅವನ ಜೀವನದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಆಡ್ಡಲಾಗಿಯೇ  
ಬರುವವು. ದೇವನ ಆರಾಧನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸದಿರುವಾಗ ಆತನು  
ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವನು. ಅದಕ್ಕೇ ಭಗವಾನ್ ಚುದ್ಧ ದೇವನು  
ಬಿಮ್ಮೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರುವನು. “ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆತನ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಬಂಧು  
ಗಳೇ ನೋದಲಾದ ಹಿತ ಚಿಂತಕರು ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗ  
ದಲ್ಲಿ ಗವ ನಿಸುವ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನ ಉಪಕಾರವೇ ಅನುಘೋಷವಾದುದು”. ಇದನ್ನು  
ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬುದ್ಧದೇವನು ತನ್ನ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪತ್ತೀಪುತ್ರ  
ರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ವನವಾಸಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆಗೆ ಹೊರಟನು.

ಪತ್ತೀ ಪುತ್ರರ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಬಹಳ  
ಕಠಿನತರ. ಅದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದುದು ಈ ಒಲವಿನಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಮಿತ್ತ  
ಮಾತ್ರವಾದ ಯಂತ್ರದಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ  
ಮನುಷ್ಯನು ಭಯಂಕರವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಲವಿನ  
ಬಲದಿಂದ ಅವನು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡುವನು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ತನುವಿನ ಮೇಲೆ  
ಮಮತೆ ಮಮಕಾರಗಳ ಸೆಳೆತನಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರುವುವು? ಈ ಕರುಳ  
ಸಂಬಂಧವು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಕರುಳ  
ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಕರಣ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಃ  
ಕರಣಗಳನ್ನು ಮೀಟಿ ಮೀಟಿ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳೂ ಒಂದೇ ತಾನಿಗೆ ಕೂಡು  
ವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಾತೀರ್ಥರು ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿರುವರು.  
“ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾರಿಕ ಮನೆಗಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕರೂಪಿ ಮನೆಯು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾ

ದದ್ದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ದಿವಸ ಇರುವಂಥದ್ದು. ಅದುದರಿಂದ ನೀವು ಸಂಸಾರಿಗಳ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆತ್ಮರೂಪಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಿರಿ". ಇದನ್ನೇ ಎಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮರು ಅಚರಿಸಿರುವರು.

ಈರುಳ ಸಂಬಂಧವಿರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಅವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವನು. ಆದರೇ ಆದನ್ನೇ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಲಿಯನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಭಗವಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮ ಹಂಸರು ಗಮನಿಸಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿರುವರು. "ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತಂಬಿಗೆಗಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವನು. ಆದರೆ ದೇವರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಕಣ್ಣೀರಿಡುವರೋ? ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬಿಡುವವನಿಗೆ ದೇವರು ನಿಜವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವನು. ಯಾವನ ಹೃದಯವು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅದರಿಂದಲೇ ಬೇವನಿಗಾಗಿ ಈರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಗಲಿರುಳು ಯಾವ ಹೃದಯವು ಅವನನ್ನು ಕಾಣಲು ಹಾತೊಲೆಯು ತ್ತದೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ದೇವರು ಬೇಗನೆ ಕಾಣಿಸುವನು. ಬಸವೇಶ್ವರನು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ದೇವನಲ್ಲಿ ತನಗಿರುವ ಒಲೈಯ ಬಲೈಯಿಂದ ಈ ತ್ಯಾಗಮಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಆಧಾರ, ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪೂರಣ, ಅನಾಹುತ, ವಿಶುದ್ಧಿ, ಅಜ್ಞೆಯ ಮಾತ ಹೇಳಿದೊಡೇನು ? ಕೇಳಿದೊಡೇನು ? ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದು ತಾನರಿಯದನ್ನೆ ಹೇಳಿದೊಡೇನು, ಕೇಳಿದೊಡೇನು ? ಉನನ್ತ್ರಿಯ ರಭಸದ ಪವನದಲ್ಲಿದ್ದು ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನ ಬೇಧಿಸದನ್ನಕ್ಕರ ?

ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯದ ಉರುವಣೆಯಹುದು. ಮದದ ಭರದ ಜವ್ವನದೊಡಲು ವೃಥಾ ಹೋಯಿತ್ತಲ್ಲಾ ! ತುಂಬಿ ಪರಿಮಳವನೆ ಕೊಂಡು ಲಂಬಿಸುವ ತೆರನಂತೆ, ಇನ್ನೊಂದಿಗೆ ಒಳಕೊಂಬೆಯೋ ಅಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ನಾನು ನಿನಗೊಲಿದೆ. ನೀನು ಎನಗೊಲಿದೆ. ನೀನೆನ್ನ ನಗಲದಿಪ್ಪೆ. ನಾ ನಿನ್ನನಗಲದಿಪ್ಪೆನಯ್ಯ. ನಿನಗೆ ನನಗೆ ಬೇರೊಂದುತಾವುಂಟೆ? ನೀನು ಕರುಣೆ ಎಂಬುದ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ನೀನಿರಿಸಿದ ಗತಿಯೊಳಗೆ ಇಪ್ಪವಳಾನಯ್ಯ. ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

—ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ



# ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಾರ್ತಾ ಶಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ

## ವಾಯು ಸೇನೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಲೆಕ್ಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ವಿಮಾನಗಳು, ನೆಲದಲ್ಲೇ ಸಂಚರಿಸುವ ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಆದರೂ ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ ಬಲದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲೊಂದು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ದರ್ಶನ. ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೋಟಾರ್ ಚಾಲಕರು ಹಾಗೂ ಪಿಟ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರವೊಂದು ಮದರಾಸು ಸಮೀಪದ ಆವಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿಮಾನ ಬಲದ ಚಾಲಕರು ಹಾಗೂ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ, ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಎಂದೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮದರಾಸಿನ ಆವಡಿಯಲ್ಲಿ 1978 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಾದ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು 36 ರಿಂದ 38 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ 800 ರಿಂದ 1900 ಮಂದಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವುದು.

ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಹತ್ವ ಮೋಟಾರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಜೀಪ್, ಮೋಟಾರ್, ಲಾರಿ, ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ವಾಹನಗಳ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಚಾಲಕರ ಸೀ ವಿವಿಧ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡಿದಾದ, ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಮೋಟಾರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ತರಬೇತಿ, 1986



ಬೇತಿ ಪಡೆದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಷಾಹನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಲಾಂಕುಶವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸುಮಾರು 21 ರಿಂದ 30 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾರೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಸೇನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ತರಬೇತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಹಾಗೂ ದೇಹದ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಕಸರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೋಟಾರ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರ ಬಯಸುವ ಹತ್ತನೇ ಅಥವಾ ಹತ್ತಮಾನ ಶರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ತರಬೇತಿ ನಂತರ ಉದ್ಯೋಗ, ಕೈತುಂಬ ಸಂಬಳ. ಸುಗಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಂದಿ

ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಸೇನೆ ಇದೇ 1986 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8ರ ವೇಳೆಗೆ 54 ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಸಾರ್ಥಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಸೇನೆಯ ವಿಮಾನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲಗೊಂಡಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಡೀ ವಿಮಾನ ಬಲವನ್ನೇ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಚಂಪ್ರಾಟರ್ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿದೆ.

ಇಂದ್ರ ನಿಲಗಿರಿಗಳನ್ನೇರಿಕೊಂಡು, ಚಂದ್ರ ಶಿಲೆಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೊಂಬ ಬಾರಿಸುತ, ಹರನೇ ಎನ್ನು ಕುಂಭಕುಚದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆದಿಪ್ಪೆ ಕೊಂಬೆ ನಯ್ಯ ! ಅಂಗ ಭಂಗ ಮನ ಭಂಗವಳಿದು, ನಿಮ್ಮನೆಂದಿಗೊಮ್ಮೆ ನೆರೆವೆನೋ ಚನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ ?

ತಾನು ಬುಂಡುಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋದನೆಂದೊಡೆ, ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿಹೆನಲ್ಲದೆ, ತಾನೆನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದು ಎನ್ನ ಮನದೊಳಗಿದ್ದು, ಎನ್ನ ಕೂಡದಿದೊಡೆ, ನಾನೆಂತು ಸ್ಮರಿಸುವೆನವ್ವಾ ! ನೆನಹೆಂಬ ಕುಂಟೆಣಿಚನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ನೆರೆಯ ದಿದೊಡೆ, ಅನೇವೆ ಸಖಿಯೇ ?

—ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ

ಸಿದ್ದಗಂಗಾ

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಮಣಿ, ನಂ 302, ಸಿ ಭಾಕ್, ಪೊಲಿಸ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್, ಜಲಪುರಿ  
ಮೈಸೂರು-10

ಕೆನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶಿಲ್ಪ ಸಾಂದರ್ಭ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಹೊಯ್ಸಳ  
ಅರಸರು ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತ. ಹೊಯ್ಸಳ ಶಿಲ್ಪದ ಪರಮೋತ್ತಮ  
ತೆಗೆ ಅರಸರುಗಳ ಜತೆಗೆ ಅವರ ಸಾಮಂತರು, ದಣಾಯಕರು ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ  
ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ. ಭಗವತ್ತೇವೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತನುಮಾನ ಧನಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕರಣಪೂರ್ವ  
ಕವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೇಹ ನಶಿಸಿ ಶತಮಾನಗಳು  
ಉರುಳಿದರೂ ಇಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು  
ಇಂದು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು  
ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೌರಾಣಿಕ ಮಹತ್ವದಿಂದ, ಶಿಲ್ಪ ಸೊಬಗಿನಿಂದ  
ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮನಕಣಿಸುವ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇಂದು ಕೆನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು  
ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಚಟಚಟ್ಟಹಳ್ಳಿಯ ಕುಗ್ರಾಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೆ  
ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಳೇ ಬೀಡಿಗೆ 3 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಳೇ  
ಬೀಡು-ಜಾವಗಲ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಚಟಚಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮವಿದೆ.  
ಹೊಯ್ಸಳ 2ನೇ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 1200ರಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟದಂಡನಾ  
ಯಕನು ಇಲ್ಲಿ ಚಟಚಟ್ಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.  
ಸ್ವಾಮಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಊರಿಗೆ ಚಟಚಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.  
ಊರಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ತತ್ವವನ್ನೇ  
ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಶಿವಾಲಯವಿದೆ ಪ್ರಾಕಾರವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದು  
ಶ್ರೀಕೂಟಾಚಲವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು 2 ಗೋಪುರಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಒಂದು ಗೋಪುರ  
ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಖಮಂಟಪವನ್ನೇ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲಿರುವ 4 ದುಂಡುಕಂಬಗಳು ಹೊತ್ತು  
ಕೊಂಡಿವೆ ನವರಂಗದಲ್ಲಿ 9 ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳು ಇವೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ  
ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ  
ನವೆಂಬರ್, 1986

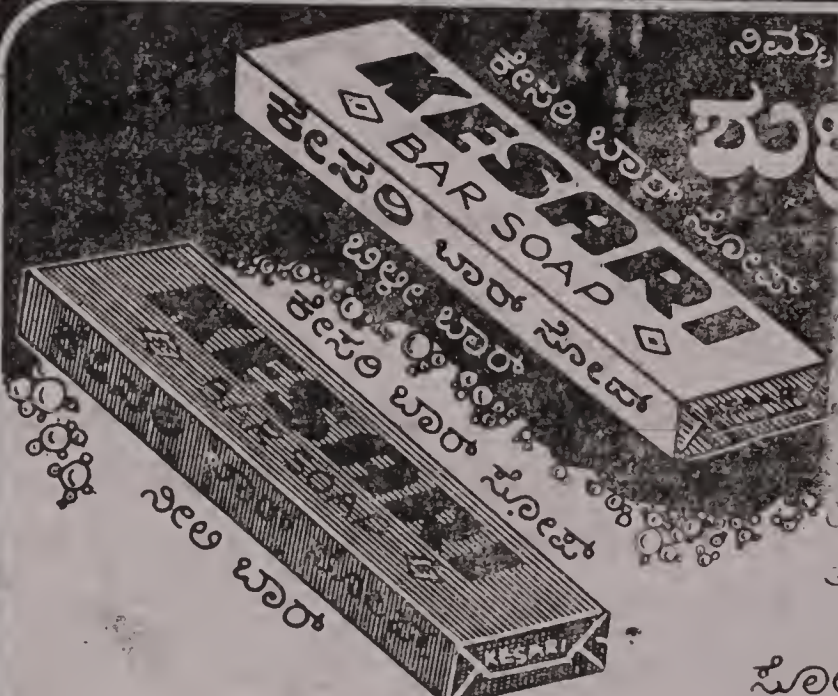


ಪ್ರಧಾನ ದೇವತೆ ಚಟಚಟ್ಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಲಿಂಗ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ ಮುಖ್ಯದೇವ  
ತೆಯ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯ ದೇವನ ಮೂರ್ತಿ  
ಗಳಿವೆ. ನವತಂಗವು ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಜಂದ್ರಮಠೇಶ್ವರ ದೇವ ಲಯದಂತೆಯೇ ಇದೆ.

ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದೆ.

ಚಟಚಟ್ಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ  
ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆ ಹಿಂದಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋ  
ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳ  
**ಪುಟ್ಟತಗ**



ಕೇಸರಿ ಬಾರ್ ಸೋಪ್  
ಬಟ್ಟೆ ಬಾರ್ ಸೋಪ್  
ಕೇಸರಿ ಬಾರ್ ಸೋಪ್  
ನೀಲಿ ಬಾರ್

ತಯಾರಕರು:  
ಜಿನೇಂದ್ರ  
ಸೋಪ್ ಪ್ರಾಕ್ಟರಿ,  
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್, ತುಮಕೂರು.

ನಿತ್ಯವೆನ್ನ ಮನೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಮುಕ್ತಿ ಎನ್ನ ಮನೆಗೆ ನಡೆದು  
ಬಂದಿತ್ತು; ಜಯ ಜಯ ಗುರುವೇ, ನಮೋ ಪರಮ ಗುರುವೇ, ನಮೋ ನಮೋ,  
ಜನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ತಂದೆನಗೆ ತೋರಿಕೊಟ್ಟ ಗುರುವೇ ನಮೋ ನಮೋ.

—ಅಕ್ಕವ:ಹಾದೇವಿ



## ಬಸವರಸರ ಲೀಲೆಗಳು - 4

—ಪ್ರೊ. ಜಿ. ರಾಧಾದೇವಿ.

ನಂ. 12/1 71, ಸಂಜ್ಞೆ ರಸ್ತೆ, ರಾಯಚೂರು 584101

ಉಪನಯನ:—

ರೀತಿಗೆ ಕಾಲ ಚಕ್ರ ಉಸುಳಿ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ನಿಳುವರ್ಷ ತುಂಬಿಕು. ಮನೆ  
ಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಉಪನಯನಕ್ಕೆ ಅಣೆವಾಡಿದರು.

ವಿಶ್ವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮನೆಗೆ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಮಂತ್ರೋಕ್ತ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಿಸಲು ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಮತ್ತೆ ಬಿಡನು ವೇಳಲು ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಭಕ್ತ ಬಸವ ಒಲ್ಲೆಂದನು ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ

ಮನೆ ತುಂಬಾ ನೆಂಟುಷ್ಟರು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆಶು ಮಾರುದ್ದಕ್ಕೂ ಚರ್ಚೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಳು ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಬಾಳೆ ಚರ್ಚೆ ಹಾಕಿದರು ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಹಾಡಿ ಬೀದಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಹಸಿರು ಚರ್ಚೆ ಹಾಕಿದರು ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ

ಊರೂರಿಂದ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂಕರ್ಷಣೆ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಪಾನಕ, ನೀರು  
ಮಜ್ಜೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಲ ಬಸವನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳದಿ ಪಂಚೆ ಉಡಿಸಿದಾರೆ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಎಳೆಯ ಶಲ್ಯ ಹೊದಿಸಿದಾರೆ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಎಳೆಯ ದಾರ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ  
ಮುಳಿದು ಒಲ್ಲೆಂದ ಬಸವ ಸುಮ್ಮಲಾಲಿ

ದಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತಿಸಿದು ಬಸವಣ್ಣ ನೆರೆದ ಜನ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ನವೆಂಬರ್, 1986

ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ನೋಕ್ಷದಾವರ ತೆರೆಯುವುದೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಹೃದಯದಾಧಾರದಿಂದ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಜಗದೊಡೆಯ ಶಿವನ ಭಜನೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ತಂದೆ ತಾಯಿ, ಹಿರಿಯರು, ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಬಲ  
ವಾದಾಗ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ

ಎನ್ನ ತಂದೆ ಶಿವನು ಎಂಬೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಎನ್ನ ತಾಯಿ ಶಿವನು ಎಂಬೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಎನ್ನ ಗುರುದೈವ ಸರ್ವಸ್ವಶಿವನು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಇನ್ನು ಲೋಕದ ಸೆರೆಯ ಒಲ್ಲೆ ಸುಷ್ವಲಾಲಿ

ಈ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ಲೋಕದ ಬಂಧನ ಒಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹಠಾ ಹಡಿದು ಮನೆ ತೊರೆದು  
ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಾದಿಗೊಂದು ಹೂವು ಚೆಲ್ಲಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಊರ ತೊರೆದು ಹೊರಟ ಬಸವ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಬೀದಿಗೊಂದು ಹೂವು ಚೆಲ್ಲಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಊರ ತೊರೆದು ಹೊರಟ ಬಸವ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ತಾಯಿ ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ಗುಡಿಯ ಬಳಿ ಬಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು  
ತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಒಂದು ಪವಾಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ,

ಶಿವನ ಲಿಂಗದಿಂದ ಬೆಳಕು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಹೊಳೆದು ಉಜ್ವಲವಾಯ್ತು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಸೇರಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಶಿವ-ಬಸವನ್ನಪ್ಪಿದಾನೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ಆದ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಕಂಡು ಮಾದ  
ಲಾಂಬಿಕೆ ಹೊಮ್ಮಾಡುತ್ತಾ



ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ತವಕೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಕೊಟ್ಟೆ ಬಾಲ ಬಸವನ್ನ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಹೊಳಹಿನಲ್ಲಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಭಕ್ತನಾಗಿ ಕೊಂಡೆ ಶಿವನೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಅವಳ ಹೊಯ್ದಾಟಕ್ಕೆ ಶಿವಲಿಂಗದಿಂದ ಮೃದು ಮಧುರ ಉಕ್ಕರ ಬರುತ್ತದೆ.  
ಚಿನ್ನದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಉಲಿತದಂತೆ ದೇವನ ಮಂದಹಾಸ.

ಜಗದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಬಸವ ನನ್ನ ತೊರೆದು ಬಂದ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಹೂವ್ವ ತೊರೆದ ಪರಿಮಳವು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಹೂವು ಕೂಡಿದಂತೆ ಬಂದ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಹೂವೂ ಪರಿಮಳದಂತೆ, ನನ್ನ ಬಸವನ ಸಂಬಂಧ, ಜಗದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡು  
ತ್ತೇನೆಂದು ಪನ್ನನ್ನು ತೊರೆದು ಬಂದ, ಈಗ ಮತ್ತೆ ಜಗತ್ತೊರೆದು ಹೂವು ಪರಿಮಳ  
ಕೂಡಿದಂತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾಗಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಆದರೆ.....?

ಬಾಲ ಬಸವನ್ನ ನಾನು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಭಕ್ತನಾಗಿ ಕೊಂಬೆನು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ತೀಲವಂತ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಜಗದ ಖ್ಯಾತನಾಗುವ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಆದರೆ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆಂದು ಮೂದಲಾಂಚಿಕೆ ಶಿವನಿಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ  
ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಅಭಯ ನೀಡಿ .....“ನಿನ್ನಿಂದ ಏಳು ತಲೆಮಾರು  
ಪಿತೃಗಳು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯ ಹೊಂದುವರು” ಎಂದು ವರ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಇತ್ತ ಬಸವಣ್ಣ ಭವದ ಬಂಧನ ತೊರೆದು ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಎಡಕೆ ಏಳುಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಬಲಕೆ ತಿರುಗಿದ ಬಸವ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ನಡೆದು ಮುಂದೆ ಶಿವನ ನೆನೆದು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಸೇರ್ದನು ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಕೃಷ್ಣ ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಗಳು ಒಂದು ಗೂಡುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವದು. ಆ ಪುಣ್ಯ ಸಂಗಮ  
ದಲ್ಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ನವೆಂಬರ್, 1986

ಜಲವ ಕಂಡು ಶಿವನ ನೆನದು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಮುಳುಗಿ ಮೇಲಕೆದ್ದರೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಹೊಳೆವ ಲಿಂಗ ಕರದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಬಳಿಗೆ ಬಾರೆಂದ ಕುರುಹಾಯ್ತು ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಒಡನೆಯೆ ಕರಸ್ತಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಆ ಶಿವಲಿಂಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ ಬಸವ  
ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೊಳೆಯ ಬದಿಯಲೊಬ್ಬ ಸಿದ್ಧ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಅಳುವ ಬಾಲನ್ನ ಕಂಡಾನೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಸುಳುವ ಕೇಳಿಸಿದ್ದ ಗುರು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಕಳೆದ ಶಿವಲಿಂಗ ಬೇಕೆಂದನೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಸಿದ್ಧ ಗುರುವಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಳು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಶಿವಲಿಂಗ ಹುಡುಕಿ  
ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿರಸ ಕಂಬನಿಯಾಗಿ ಜಿನುಗುತ್ತಿದೆ, ಆ  
ಬಾಲಕನನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಗುರು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಗಯ್ಯನೆಂದು ಹೆಸರು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಸಂಗಿಗಳ ಭಂಗ ಹರಿಸಿ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ನಿಸ್ಸಂಗಿಗಳ ಸೇವೆಕೊಂಬ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಮಂಗಳವ ನೀಡ್ವ ಜನಕೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಶಿವಲಿಂಗದೊಡುರು ನಿಂತು ಸಿದ್ಧಗುರು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸಂಗ ತೊರೆದು  
ನಿಸ್ಸಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಬಸವಣ್ಣ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಾನೆ

ಸರ್ವಸಂಗ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಾನು ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಸಂಗಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಹುಡುಕೆ ಬಂದೆ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಭಂಗ ಹರಿಸಿ ಕಾಯೊ ಎನ್ನ ಸುವ್ವಲಾಲಿ  
ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸೊ ಸುವ್ವಲಾಲಿ

ಆತ್ಮದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೆ ಲಿಂಗದಿಂದ ಹೂವುದರಿ  
ಶುಭಶಕುನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ಅಂದಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸುತ್ತಾನೆ. ●



# ಮಹಾಕವಿ ಷಡಕ್ಷರ ದೇವ

(ದರ್ಶನ ಗೀತ ಭಾವಗಂಗಾ ಲಹರಿ)

ಶ್ರೀ ಮೋಟಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ “ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸ” ಅಧಿನೆ.

ಷಡಕ್ಷರದೇವನನೊಲ್ಲು ಕೈಪಿಡಿದಿಯೆ ತಾಂ ಕವಿತಾರಮಣಿ ಬಾಲ್ಯದೋಳ್  
ಮೃಡಭಕ್ತಿ ರಸಾಂಬುಧಿಯೋಳ್ ವ.ಳುಗೇಳ್ವ ಶಿವಕವಿ ನೀಡೆ ಕೃತಿರತ್ನಂಗಳಮ್  
ದೃಢಸಂಕಲ್ಪನುಮಾಧವ ಕೃಪೆಯಿಂ ರಚಿಸಿದನ್ “ಬಸವರಾಜ ವಿಜಯಂ”  
ಕಡುಪ್ರೀತಿ ಕನ್ನಡಮೂರ್ತಿ ಬಸವಣ್ಣ ವಿರಾಜಿಸನಲ್ತಿ ? ಧಾತ್ರೀಶಲದೋಳ್ 1

ಮುರುಗ ತ್ರಿಶೂಲಧರ ಶಂಭು ಸ್ತುತಿಶ್ರುತಿಯೆನೆ “ಶಬ್ದಶಂಕರವಿಳಾಸಂ”  
ಮಮ! ಸಂಸ್ಕೃತ “ಕವಿಕರ್ಣರಸಾಯನಂ” ಕವಿಕುಲಕೆ ಕರ್ಣರಸಾಯನಂ  
ಮಣಿಯ ಕೃತಿರಾಜು “ರಾಜಶೇಖರವಿಳಾಸಂ” ರಾಜಸೆ ಕನ್ನಡದೋಳ್ ಕೃತಿ  
ಮಲರಾಜಿ ರಂಜಿಸಾ ಸರಸಿತಾನೆನುವನೊಲಿಸಿದನಯ್ ಷಡಕ್ಷರಕವಿದೇವಂ 2

ಕ್ಷಮಾಗುಣ ಧೃತಿಯುಕ್ತಂ ಜ್ಞಾನಸಂಪದ್ಭರಿತಂ ವಿರಹಂ ಸುತಚರಿತಂ ಜಿತ  
ಕಾಮಂ ಗುರುಮಠನಿವಾಸಿಯೆನೆ ಕಂಗೊಳಿಸಂ ಕವಿಸಾರ್ವಭೌಮಂ  
ಕೀರ್ತಿಲಲಾಮಂ

ಪ್ರೇಮಳ ಪರಿಮಳ ಕಳಾಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನಂ ಷಡಕ್ಷರದೇವಂ  
ಸೋಮ-ರವಿ ಪ್ರತಿಭಾಭಾಸಮಾನನೆನಲ್ ಸಮವೆನಿಸರಾರ್ ವಸುಮತಿಯೋಳ್ 3

ಸುಧಾಸಾಗರಮೆನಲ್ “ಭಕ್ತಾಧಿಕ್ಯರತ್ನಾವಳಿ” “ಶಿವಾಧಿಕ್ಯರತ್ನಾವಳಿ”  
ಶಿವರಕಾಂತಿ ಕೈವಲ್ಯಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ “ಶಿವಸ್ತವಮಂಜರಿ” ಕನ್ನಡಬಸವಕೃತಿ”  
ಸಮ ವೀರಶ್ರೀ “ವೀರಭದ್ರಗದ್ಯಂ” ಬಸವೇಶ್ವರಾಷ್ಟ್ರಕಂ” “ವೀರಭದ್ರದಂಡಕಂ”  
ಶಿವದನೆ “ನೀಲಾಂಬಿಕಾಸ್ತೋತ್ರಂ” “ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ತವನಂ” ಇಂತಿಕೃತರಾಜನ್ 4

ದೇವಭೂಮಿಯೊಳೆಸೆಯಿತ್ತು ಸಾಕಾರಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿ ಬಸವನಾಭಕ್ತಿ ಕೀರ್ತಿಜ್ಯೋತಿ  
ಭೂವಲಯ ಕೈಲಾಸಮೆನಿಸರಲಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದನುಭಾವಮಂಟಪದಲ್ಲಿ

ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ  
ದೇವತತ್ವ ಬೀಜಂಗಳಂ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತೆ ಪ್ರಮಥಗಣಾಧೀಶರೇಲ್ಲುಅನುಭವಂ

ತಳಿಪುತ್ತೆ  
ದೈವಧೃತಿನೆತ್ತು ಧರ್ಮೋನ್ನತಿಯಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತೆ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುತೀರಲ್ 5

ವಚನ ವಾಚ್ಯಯದನುಭಾವ ಸೂಕ್ತಿ ಗಣಗಣಿತಮಾಗೆ ಕೋಟಿಗಳ್ಗೆ ವಿ ಗಲಿಸಿದುವಮಾ  
ರಚಿಸಿದರ್ ಬಸವಾವಿಸ್ತು ಸುಧರಾ ವಚನಂಗಳ್ಳು ಮ್ನಾಯಾಗಮಂಗಳ್ಳು

ಸಮಾಬಾರವಯಾ

ಸುಚರಿತ ಮಹಾತ್ಮರೆನೆ ಬುದ್ಧಕ್ರಿಸ್ತ ಗಾಂಧಿರಾಮೃಷ್ಣ ಅರವಿಂದರ್ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯ

ಅಳುಪಿದರ್

ಅಚಲಭಕ್ತಿ ಸಂತರೆನೆ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ತುಕಾರಾಮ ಮತ್ತೆ ಮೀರಾ ಸಾವಿತ್ರಿ ಮಹದೇವಿ

ಯತ್ಯಂಗಳ್ಳು 6

ಮಹಾಕವಿ ಪೇಳ್ವನುಭಾವಕೃತಿ 1400 ರರಣಗಣಕಧಾವಳಿಯೇಂ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತಿಯೇಂ

ಅಹಹ! ಅಸಮಾಪ್ತವಚ್ಚರಿ ಬಡುವಮೊಲಾದ್ಭುತವಪಾರ ರಮ್ಯಚಿತ್ರ ನೈಚಿತ್ರಂ

ಮೇಣಾಕವಿ

ಮಹಾಂಕರಾತ್ಮದರ್ಶನಂ ಮತ್ತವರ ಗುಣವರ್ಣನಂ ದೇವಶಾಸನರಹಸ್ಯಸುಮಂ

ಸಕಳದರ್ಶನಂ ಮಾಳ್ವಂ

ಮಹಿಮಾನ್ವಿತಂ ಧರ್ಮತತ್ತ್ವಗಳಾರಾಶಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ ಮೆರೆದಂ ಮಹೀತಳ

ದೊಳದನೇನೆಂಬಿನಾನದ್ಭುತವನು 7

ಹಾಲುಪೊಳೆ ಹರಿಯತಿಲಾ ರಸವತ್ಸನಿತೆಯೋಳ್ ನವರಸಾಲಂಕಾರ ಕೃತಿರ

ಸಾಲವೃಕ್ಷಕೆಳೆಸೆವಾ ತನಿವಣ್ಣೆನೆತು ಸವಿದೊಡುಂ ವತ್ತಿಪೆರ್ಚುತ್ತು

ಫಲಭರಿತಮಾಗೆಗೆ

ಬೀಳುತ್ತಂ ಮಾನವರ್ಗೇಷವಿಷುಧಾರಸಮನುಣಿಸುತ್ತಂ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಮಾಳ್ವನಯಾ

ಕಾಲಯುಗ ವೃತ್ತ್ಯಂಗಳಂ ಜಯಿಸಿದುರ್ವಿಯೋಳ್ ತತ್ತ್ವಕೃತಿಗಳಿಂಶ

ಮರವೆನಿಸಿರ್ಪುದಯಾ 8

ಕಸ್ತೂರಿಸಾಗಂಧ ಕಮನೀಯ ಸುಮ ಮಕರಂದ ಕನ್ನಡಕವಿ ಮಾಕಂದ ದೇವಕವಿ

ಭಸಿತ ಭೂಷಣನೆನಲಿವನು ಕವಿಕಲಕೆ ಕವಿದೇವ! ಮಹಾಕವಿ ಪಡಕ್ಷರದೇವ

ವಸುಧಾಂ ನೆಗೆಯ್ದ ಬಹುಕಾಲ ಶವದಿಂದವತರಿಸಿ ಬಂದನಲ್ಲೆ ? ಕವಿ ಧರೆಗೆ

ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಂ ತನ್ಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್ ಶರಣಗಣಗುಣಮಣಿ ಬಸವನಂ

ಚನ್ನಬಸವನಂ ಪ್ರಭುದೇವನಂ 9

ವಿಲಸತ್ ಪ್ರತಿಮಾಕೃತಿಲಲನೆ ನರ್ತಿಸುತಿರಲಾ ಕಾಲ್ಗಿ ಜೈಝಾಣ್

ಝಾಣ್ಲೆನುತಿರಲಾ ಮಂ

ಜುಳರವನಿನಾದುದಶದಿಶಂ ನೆಮನಾವರಿಸುತ್ತಮಂ ಬೃಹತ್ ಗಗನಾಂಗಣದೊಳ್

ಕಲಿತುಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತಿರಲದಕೇಳ್ ಕೈಲಾಸಾಧಿಪತಿಶಂಕರಂ ಸಂತಸಂದಾಳ್ವರಲ್

ಸಲೆಗಿರಿಜೆಯಿಳೆಗಿಳಿದು ಬಂದು ಸುರಲ್ವಿ "ಕನ್ನಡಕವಿಕಾಳಿದಾಸಂ" ಗೀತಗಂಗಾ

ಹರಿಸಿಹನ್ 10



# ಬಸವತತ್ತ್ವ ರತ್ನಾಕರ

(ಅಸ್ರಕಟಿತ ವಚನಕಾವ್ಯ ಸುಧಾರಸ ಗ್ರಂಥದಿಂದ)

—ಶ್ರೀಮೋಟಗಿಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಅಥಣಿ, ಬೆಳಗಂ ಜಿಲ್ಲೆ.

## 1 ಬಸವಣ್ಣ ಅನಾದಿ ಶರಣ ಉದಯ

“ಆದಿಯಾಧಾರವಿಲ್ಲದಂದು ಸುರಾಳನಿರಾಳವಿಲ್ಲದಂದು,  
ಶೂನ್ಯನಿಶ್ಯೂನ್ಯವಿಲ್ಲದಂದು ನಾದಬಿಂದು ಕಳೆಗಳಿಲ್ಲದಂದು,  
ಅಕಾಶಸ್ರಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದಂದು ಸಚರಾಚರವೆಲ್ಲ ರಚನೆಗೆ ಬಾರದಂದು,  
ಶ್ರೀಶೈಲಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣ ಉದಯವಾದನಂದು.”

## 2 ಮಹಾಲಿಂಗ ವೃಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ

“ಪರಶಿವ ಮಹಾಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿ ಬಸವರಾಜ ಮಹಾದೇವ ನೋಡಾ.  
ಪರಶಿವತತ್ತ್ವವೆಂದಡುಂ ಒಂದೆ! ಬಸವತತ್ತ್ವವೆಂದಡುಂ ಒಂದೆ! ನೋಡಾ.  
ಇಂತಿವು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡುಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ ನೋಡಾ.  
ಬಸವತತ್ತ್ವವೆಂದೆಡೆ ಶಿವಸಮುದ್ರವಿದ್ದಂತೆ ನೋಡಾ.  
ಈ ಶಿವಸಮುದ್ರದೊಳಗಣ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಂಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಮಥಗಣನೋಡಾ.  
ಈ ರತ್ನಂಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಘ್ಯರಹಸ್ಯರತ್ನಂಗಳೂ ಉಂಟು ನೋಡಾ.  
ಇಂತವು ಅನಾದಿಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ.  
ಬಸವೇಶ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಸೃಷ್ಟಿಲೀಲೆ ಅನಂತಾನಂತ ರೂಪುದಳೆದು  
‘ಮಹಾಲಿಂಗವೃಕ್ಷ’ವಾಗಿ ಅನಾದ್ಯನಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂದಿತ್ತುಕಾಣಾ,  
ಶ್ರೀಶೈಲಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ!”

## 3 ಮಹಾಲಿಂಗ ಲೀಲೆ

“ಶರಣನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದ ಸದಾಶಿವ.  
ಆ ಸದಾಶಿವನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದ ಶಿವ.  
ಆ ಶಿವನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದ ರುದ್ರ.  
ಆ ರುದ್ರನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದ ವಿಷ್ಣು.  
ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮ.  
ಆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದವು ಸಕಲ ಜಗತ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ!  
ಇವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಶೈಲಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕರಸ್ಥಲದ ಹಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದರು.”

#### 4 ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ತತ್ತ್ವ ಉತ್ಪತ್ತಿ

“ಪ್ರಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಪರಮಸ್ತು ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. !

ಆ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾಗಿದ್ದ ಪರಮಸ್ತು ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ತಾನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬ ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿ ಕುಳವಾಯಿತ್ತು.

ಆ ಕುಳದಿಂದ ಆತ್ಮನೆಂಬ ಲಿಂಗಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಆ ಸ್ಥಳ ಕುಳದೊಳಗೆ ಹೊಂದಿ (ಕೂಡಿ) ಸ್ಥಳಕುಳವೆಂಬೆರಡಿಲ್ಲದೆ ನಿಂದಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದೆಡೆ :

ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ ಭಾವವಾಯಿತ್ತು.

ಭಾವದಿಂದ ಜ್ಞಾನವಾಯಿತ್ತು. ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮನವಾಯಿತ್ತು.

ಮನದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯಾಯಿತ್ತು. ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಚಿತ್ತಾಯಿತ್ತು. ಚಿತ್ತದಿಂದ ಅಹಂಕಾರವಾಯಿತ್ತು.

ಇಂತೀ ಅಹಂಕಾರ ಚಿತ್ತ ಬುದ್ಧಿ ಮನ ಜ್ಞಾನ ಭಾವವೆಂದಾರಾದವು.

ಈ ಆರು ಕೆಟ್ಟೆಲ್ಲದೆ ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಾಗಬಾರದು.

ಇವ ಕೆಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆರು ಸ್ಥಲವಾದವು.

ಅವಾವನೆಂದೆ :

ಅಹಂಕಾರವಡಗಿದಾಗ ಭಕ್ತಿ ಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಚಿತ್ತದ ಗುಣ ಕೆಟ್ಟಾಗ ಮಾಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಬುದ್ಧಿಯ ಗುಣ ತೊರೆದಾಗ ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಮನೋ ಗುಣವಳಿದಾಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಜೀವನಗುಣ ಸಂದಾಗ ಶರಣಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವವಾದಾಗ ಐಕ್ಯಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು.

ಇಂತೀ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವಾಗಿ ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆತ್ಮನು.

ಆ ಆತ್ಮನಿಂದ ಆಕಾಶ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಆಕಾಶದಿಂದ ವಾಯು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಆ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಆ ಅಪ್ಪುವಿನಿಂದ ಪೃಥ್ವಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಇಂತೀ ಕುಳಸ್ಥಳವಾಗಿ ಸ್ಥಳಕುಳವಾದ ವಿವರವೆಂತೆಂದೆಡೆ :

ಪೃಥ್ವಿ ಅಪ್ಪುವಿನೊಳಡಗಿ, ಅಪ್ಪು ಅಗ್ನಿಯೊಳಡಗಿ,

ಅಗ್ನಿ ವಾಯುವಿನೊಳಡಗಿ, ವಾಯು ಆಕಾಶದೊಳಡಗಿ,

ಆಕಾಶ ಆತ್ಮನೊಳಡಗಿತ್ತು; ಆತ್ಮ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು.

ಇಂತೀ ಷಡಂಗವಡಗಿದ ಪರಿಯೆಂತೆಂದೆಡೆ :



ಪೃಥ್ವಿ ಭವೇತ್ ಜಲೇ ಮಗ್ನಾ ಜಲಂಗ್ರಸ್ತಂ ಮಹಾಗ್ನಿನಾ  
 ವಾಯೋರಸ್ತಮಿತಂ ತೇಜೋ ವೈವಿಮ್ಬವಾತೋ ವಿಲೀಯತೇ |  
 ವೈವಿಮಾತ್ಮನಿ ವಿಲೀನಂ ಸ್ಥಾತ್ ಆತ್ಮಾ ಪರಶಿವೇ ಪದೇ || ಎಂದುದಾಗಿ,  
 ಆತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮದೊಳಗಿ ನಿಂದಿತ್ತು ಶ್ರೀಶೈಲಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.”

## 5 ಪ್ರಭು ವಾಣಿ

“ಬಸವಾ! ನೀ ಮಾಡಲಾಗಿ ಆನಂದನು’ ಎಂಬಾ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಅನ್ಯತವಾಣಿ:

“ಧರೆಯಾಕಾಶ ತಾರಾಮಂಡಲ ಸರ್ವಶಮುದ್ರಗಳಿಲ್ಲದಂದು,

ಒಂದು ಮಹಾವೃಕ್ಷನಿದ್ದಿತ್ತಯ್ಯಾ

ಆ ವೃಕ್ಷವ ಕಂಡು ನಾನ ‘ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಆ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಪಡುಸಾದಾಖ್ಯಂಗಳು ಪುಟ್ಟಿದವು.

ಆ ಪಡುಸಾದಾಖ್ಯಂಗಳ ನೇಲಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು

ನಾನು ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಎನುತಿದೆನು ಕಾಣಗುಹೇತ್ತರಾ.

ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ ಆನಂದಿ ಶರಣ ಬಸವರಾಜದೇವರ ಆಪಾರ ಅನಂತ ಮಹಾತ್ಮೆಯಂ

ಆ ಸಾಹಸ ನಾಲಗೆಯಾ ಆದಿ ಶೇಷಂಗೆ ಒಣ್ಣಿಸಲಸದನಾಗಲೈ ಇನ್ನು

ನಾನೆಂತು ವರ್ಣಿಪುದು ಹೇಳಾ ? ಶ್ರೀಶೈಲಚಿನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ !”

## 6 ಬಸವ ಮಂತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ

‘ಅಯ್ಯಾ! ಆನಂದಿ ಶರಣ ಬಸಣ್ಣ ಮಹಾಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ನೋಡಾ!

‘ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ‘ಶಿವ ಮಂತ್ರವಿದು ಸಪ್ತಕೋಟಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೂ

ಅಧಿಕಮೆನಿಸಿ ಸಕಲಸುಖಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕವೆನಿಸಿವುದು ನೋಡಾ !

ಶಿವಮಂತ್ರ ಮಹಿಮೆ:

ಕಂದ|| ಸಲಿಸಪ್ತಕೋಟಿ ಮಂತ್ರಂ |

ಗಳಿಗಧಿಕಮೆನೆ ಮಿಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸ ಶಿವಮಂತ್ರಂ||

ಒಲವಿನಲಿ ಶರಣನನಿಸಂ |

ನಲಿನಲಿದು ನುತಿಸುತರಲಿಳೆಯೊಳ್ ಬೆಳಗುವದಯರ್ ||

ಶಿವಾನುಭವದರ್ಪಣ ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷಚಿಂತಾಮಣಿ ಕಾವ್ಯ-ಪಂ.೧೪

ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ ಶಿವಮಂತ್ರದಿಂದಧಿಕ ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲೆಂಬ ಸಕಲ ಶೈವಾಣಿ

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ (ಶ್ರಿಕಾಲ) ನಿಜಕ್ಕೂ ಸತ್ಯನೋಡಾ

ಇಂತಪ್ಪ ಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿ ಆ ಶಿವನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಆ ಪರಶಿವನ ಮಹಿಮೆಯಾ

‘ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ಎಂಬೀಶಿವಮಂತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆಯಂ ತೋರಿ  
ಶಿವಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಮಂ ಸಾರಿ ನಿಂದಾತ, ಪರಶಿವಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿ  
ಬಸವರಾಜದೇವರು ನೋಡಾ !

ಇಂತಪ್ಪ ‘ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ಶಿವಮಂತ್ರವಾ ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಂಗಳೆಲ್ಲವೂ  
ಈ ಅನಾದಿ ಶರಣ ಬಸವತತ್ತ್ವಸಾಗರದೋಳ ಹುದುಗಿವುದು ನೋಡಾ !  
‘ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ಈ ಶಿವಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನೆಲ್ಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಿವ್ವಾ  
‘ಶ್ರೀ ಗುರುಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ’ ಬಸವಮಂತ್ರಮಹಾತ್ಮೆ, ನೋಡಾ!

|| ಶ್ರೀ ಗುರು ಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ || ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಇಂತು:

ಶ್ರೀ—ಪಡ್ಗಣೈಶ್ವರ್ಯಯುಕ್ತಮಾದ ಸಂಪತ್ಕರವವನುಳ್ಳಂಥ

ಗುರು—ರೂಪಪೂಜ್ಯಪ್ರಭು ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕನಾದಂಥ

ಬಸವ—‘ಬ’ ಕಾರವೆ ಭವಹರ ಗುರು, ‘ಸ’ ಕಾರವೆ ಸಕಲ ಜೈತನ್ಯಾತ್ಮಕ  
ಲಿಂಗವು,

‘ವ’ ಕಾರವೆ ವಚಿಸುವುಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮಹಾನುಭಾವ ಮೂರ್ತಿಯಪ್ಪ  
ಜಂಗಮವು.

ಇಂತೀ ‘ಗುರು.ಲಿಂಗಜಂಗಮ’ ಸ್ವರೂಪವಾದ

ಲಿಂಗ—ಲಯಗಮನಂಗಳಿಗಾಲಯವಾದ ಮಹಾಲಿಂಗವು,

ಅಯ — ಅಂತಃಪ್ಪ ಇಷ್ಟಸ್ವರೂಪವಾದಾತನೇ ಬಸವೇಶ್ವರನು.

ಅಂತಹಸಂಗನ ಬಸವೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ಮಹಾಜ್ಞಾನಗುರು

ತತ್ತ್ವಕ್ಕೋಸ್ಕರ,

ನಮಃ—ಸಹಜ ಭಕ್ತಿ ಭಾವಾನಂದಯುಕ್ತ ನಮಸ್ಕಾರವು.

|| ‘ಶ್ರೀಗುರು ಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ’ ||

ಶ್ರೀ—ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಮಗ್ರಸ್ಯ ವೀರ್ಯಸ್ಯ ಯಶಸಃ ಶ್ರಿಯಃ | ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯ  
ಯೋಶ್ಚೈವಪಣ್ಣಾಂ ಭಗ ಇತೀರಿತಃ ||

ಗುರು—ಗುಕಾರಸ್ತವರೂಪಂ ಚ ರುಕಾರೋ ಮಮರೂಪಕಲಿಲಭಯೋಸ್ಸಂಗ .

ಸೌಖ್ಯಂಚಗುರೋರ್ವರ್ಣಂ ಜಪೇತ್ಸುಧೀಃ ||

ಗುಕಾರಸ್ತೈಲವರ್ಣಂ ಚ ರುಕಾರಂ ಜ್ವಲತಸ್ತ್ರುತಃ | ದ್ವಯೋರ್ಯೋಗ ಪ್ರಭಾವೇಣ  
ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗುರು ಸ್ಮೃತಃ

ನ ಮುಕ್ತಿನ ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚನಪುಣ್ಯಂ ಚನಪಾಪಕಂ | ನಕರ್ಮಜನ್ಮನಶ್ಚೈವ

ಗುರುಪಾದ ನಿರೀಕ್ಷಣಾತ್ ||

ಗುರುದೇವೋ ಮಹಾದೇವೋ ಗುರುದೇವಸ್ಸದಾಶಿವಃ | ಗುರುದೈವಾತ್ಪರಂ

ನಾಸ್ತಿ ತಸ್ಮೈಶ್ರೀಗುರವೇ ನಮಃ ||



ಅವಾಚ್ಯತ್ವಸ್ವರೂಪಾಯ ಶಿವಭಾವ ಪ್ರದಾಯಿನೇ | ನಮಸ್ಕದ್ಗುರುನಾಥಾಯ  
ಷಟ್ಪಲ ಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಯೇ ||

ಧ್ಯಾನಮೂಲಂ ಗುರೋಮೂರ್ತಿಃ ಪೂಜಾಮೂಲಂ ಗುರೋಃ ಪದಂ | ಮಂತ್ರ  
ಮೂಲಂ ಗುರೋರ್ವಾಕ್ಯಂ ಮುಕ್ತಿಮೂಲಂ ಗುರೋಃ ಕೃಪ ||

ಬಸವ—ಬಕಾರೋ ಗುರುರೂಪಂಚ ಸಕಾರೋ ಲಿಂಗರೂಪಕಃ | ವಕಾರೋ  
ಚರರೂಪಂಚ ತ್ರಿವಿಧಂ ಬಸವಾಕ್ಷರಂ ||

ಬಕಾರೋ ನಾದರೂಪಂಚ ಸಕಾರೋ ಬಿಂದುರೂಪಕಃ | ಕಲಾಕೂಪಂ  
ವಕಾರಶ್ಚ ತ್ರಿವಿಧಂ ಬಸವಾಕ್ಷಯಂ ||

ಬಕಾರೋ ಸತ್ತ್ವರೂಪಂಚ ಸಕಾರೋ ಚಿತ್ ಸ್ವರೂಪಕಹಃ | ಆನಂದತ್ವಂ ವಕಾರಶ್ಚ  
ತ್ರಿವಿಧಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಶಿನೇ || ಎಂಬುದೀಗ,

ಲಿಂಗ—ಲಿಕಾರೊಲಯಸಂಪ್ರೋಕ್ತೋ ಗಕಾರಃ ಸೃಷ್ಟಿರೇವ ಚ | ಲಯನಾದ್ಗ  
ಮನಾಚ್ಛೈವ ಲಿಂಗಾಕಾರ ಇಹೋಚ್ಯತೇ ||

ಲೀಯತೇ ಗಮ್ಯತೇ ಯತ್ರ ಏಕಸ್ಸರ್ವಂ ಚರಾಚರಂ | ತದೇಕಲ್ಲಿಂಗ ಮಿತ್ಯಾ  
ಹುರ್ಲಿಂಗತತ್ತ್ವಪರಾಯಣಾಃ ||

ಆಕಾಶಂ ಲಿಂಗಮಿತ್ಯಾಹುಃ ಪೃಥ್ವೀತಸ್ಯಾದಿ ಪೀಠಿಕಾ || ಆಲಯಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ  
ಲಿಂಗಾಕಾರ ಇಹೋಚ್ಯತೇ ||

ಲಿಂಗಮಧ್ಯೇ ಜಗತ್ಸರ್ವರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಸಚರಾಚರಂ | ಲಿಂಗಬಾಹ್ಯಾತ್  
ಪರಂನಾಸ್ತಿ ತಸ್ಮಾತ್ ಲಿಂಗಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ || ಎಂಬುದೀಗ

ಅಯ—ಇಷ್ಟಸ್ವರೂಪನಾದಾತನೇ ಸಂಗನಬಸವೇಶ್ವರನು-ಅಂತಸ್ಪಶಂಗನ  
ಬಸವೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ಮಹಾಜ್ಞಾನಗುರು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೊಸ್ಕರ,

ನಮಃ—ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಥಾಚಾರ್ಯರು ಸಹಜಭಕ್ತಿ ಭಾವಾನಂದದಿಂದ ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರವ ಮಾಡಿ ಉದ್ಗರಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಿದವರು ಎಂಬುದೀಗ ಶ್ರೀಗುರುಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ ಎಂಬ ಬಸವ ಮಂತ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಮೆಯ ವಿಶೇಷಾರ್ಥ. ಇಂತು ಮಹಾಜ್ಞಾನ ಗುರುತತ್ತ್ವಸ್ವರೂಪನಾಗಿಪ್ಪ 'ಬಸವಮಂತ್ರಮಹಾತ್ಮ್ಮೆಯಿದುಕಾಣಾ ಶ್ರೀಶೈಲಚಿನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ!"

ಪೂಜಕಃ—ಶ್ರೀಗುರುಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತವಾದ 'ಬಸವಣ್ಣನವರ-ಟೀಕಿನ ವಚನಗಳು (ಸಂಪುಟ: ಒಂದು) ಎಂಜಿಗ್ರಥರತ್ನದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ವಂದನೆಗಳು-ವಿಶ್ವವಿಭೂತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನಾರ್ಥಗ್ರಂಥರತ್ನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಅತ್ತೀಯ ಬಂಧುಗಳಾದ ಡಾ|| ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

# ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿ

—ಬಿ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನಂ, 5, ಸೀತಾವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-570001

“ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿ” ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು “ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯೆಂದು” ಈ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಬುದ್ಧಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ:—

“ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿ ಸುಖಂಜೈವ ಗುರು ಬುದ್ಧಿರ್ವಿಶೇಷಿತಃ”

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಬಲದಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಗುರು ಬುದ್ಧಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರು ಹಿರಯರ ಮಾರ್ಗಾನುಸರಣಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಸುಖವುಂಟು.

“ಪರಬುದ್ಧಿ ವಿನಾಶಾಯ ಸ್ತ್ರೀಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಳಯಾಂಕಕಾ ||

ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಪರರ ಹಿತವಾದದಿಂದ ಆತ್ಮನಾಶವಲ್ಲವೆ ದೇರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯವೆಂಬ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆದರೆ ಸರ್ವವೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಗೆಯವರಿರುತ್ತಾರೆ, “ನರಿಯು ಯುಕ್ತಿ” ಎಂಬುವ ಗುಣವುಂಟು ಇಂಥವರ ನಡತೆಯಿಂದ ಅಪಮಾನವೂ, ಸರ್ವನಾಶವೂ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿತು ನಡೆದರೆ ಕ್ಷೇಮ. ‘ಇಂಥವರನ್ನು ಚಾಲೋಕಿನವರ.’ ಎನ್ನುವರು, ಅಷ್ಟೆ!

ಕೆಲವರು ಹಿತಚಿಂತಕರಂತೆ ಸ್ನೇಹ ಬಯಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಯೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಮರುಳು ಮಾಡುವರು. ಆಗ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ನಡೆದರೆ ತಮಗೆ ಮೇಲ್ಮೈಯುಂಟು, ತಪ್ಪಿದರೆ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂಥಾ ಕುಜನರ ಸಂಗದಿಂದ ಅಭಿಮಾನ ಭಂಗವೇ ಸರಿ! ಈ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಕಲಸಿತವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ! ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಜಾಗೃತರಾಗಬೇಕು. ಇದು ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತವೇ ಆಗಿದೆ.

ಹಲವು ಜನರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಜೇನು ಸುರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪರರಿಗೆ ಉಪಕರಿಸುವ ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.



ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಂದೇಹ ಕಾಣ ಸಿಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂಥವರ ಬೆಡಗಿನ ನುಡಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಕೃತ್ರಿಮ ಅರಿಯದ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಮೋಸಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವುದು ಅರಿವಾಗುವುದು. ಆಗ ನೋವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವು ಜನರು ತಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಲದೆಂದು ಪರರ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಕೇಳುವಾಗ ಆ ಜನರು ಎಂಥವರೆಂದು ಪರ್ಮಲೋಚಿಸಿ, ಅವರು ಹಿತವಂತರೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಹೇಳುವವರ ಮನೋಧರ್ಮ ಎಂಥಹದೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವಿರಬೇಕು. ಅವರು ನಿಜವಾದ ಹಿತವಂತರೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳು ಉಚಿತವೆಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯ ನೆರವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವದು.

ಸಹಾಯ ಸಾಧಕರು ತಾವು ಕುಣಿಸಿದಂತೆ ಕುಣಿಯುವರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಾಗ, ಅಂಥಾ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಲಾಫ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಚಾತುರ್ಯದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ಅಸಾಧಕರು ತಾವೇ ಮೋಸ ಹೋಗುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ವಾಪರ ಯೋಚಿಸಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಬುದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆಯುಳ್ಳ ಕೆಲವರು "ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಆಲದಮರ"ವೆಂಬಂತೆಯಾವ ಬಗೆಯ ಜನರಾದರೂ ಅಡುವುದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜೈಕನ್ಯವಾಗಲಿ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ಹಿರಿಯರು ನಡೆದರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಎಂಬ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆತ್ಮವಿನಾಶದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೇಡಿಯಾಗುವುದು.

"ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದರೂ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ" ನೋಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಬಂದರೆ ಆಗ ಯಾವ ಕುಜನರ ಮಾತೂ ನಡೆಯದೆ ಕ್ಷೇಮ ಸಂಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಹಿತ ಮಾರ್ಗವು ತಪ್ಪಿ ಮಹಾ ಅನರ್ಥಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾದೀತು!

ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಅನೇಕರು ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯ ವಿಶಾಸಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡದೆ ಅಂಥ ಕೋಪದ ಜನರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ, ಅವರಾಡುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ

ಕೊಡುವರು. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಇದರಿಂದ ಪರಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯೇ ಆಗಿ, ಸ್ವಸುಖ ಸ್ವಹಿತ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ ಕಾರಣ ಆತ್ಮ ಬಲವೇ ಬಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಡೆ ಯುವ ಪರಿನಾತ ಕಲಿಯಬೇಕು,

ಈಗಿನ ಪ್ರಿಯರೂ ಸಹ ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಕಸನವಾಗಿ ತಮಗೆ ಒದಗಿದ ಅನರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವರು. ಇದು ಅವರ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಫಲದಿಂದಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದಾಗ ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ಕುದುರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸದದ್ವಿನೇಶವು ಮೊಳೆತು, ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ, ಸಚೇತ ಗೊಳ್ಳುವದು. ಇದರಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಮೆಗೂ ಸಹಕಾರಿ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ಸರ್. ಐಸಾಕ್ ನ್ಯೂಟನ್; ಸರ್. ಹಂಫ್ರಿ ದೇವಿ; ಮೈಕೇಲ್ ಫ್ಯಾರಡೇ ಮೊದಲಾದ ಭೌತ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಣತರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ಪರಿಪಕ್ವವಾದಾಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಆ ಜ್ಞಾನ ಬಲದಿಂದ ನಹ ನವೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸುಂಟಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೂ ಆಹುದು.

ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಲು ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ಮೆಧಾಶಕ್ತಿ, ದೀರ್ಘ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ ಇದನ್ನು ಕುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೂ ಎಡೆಯಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಉಕ್ಕಿಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆದರೂ ತನ್ನ ಉನ್ನತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಮಾ ಲೋಚಿಸಿ, ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯರಂಗಕ್ಕೆಳೆಯಬೇಕು. ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮಬಲವು ಸಂಘಟಿಸುವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವಾದರೂ ಹಿತ ಮಿತ್ರರ, ಹಿತೈಷಿಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇರಲೇಬೇಕು. ಆಗ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾದಗಿ ಬಂದು ಕಾರ್ಯರಂಗಕ್ಕೆಳೆಯುವ ಧೈರ್ಯಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜಯವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಲೋಪವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ವಿಕಾಸನಿಂದ ಚಿರಕೀರ್ತಿ ಏರ್ಪಡುವುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ.



# ರುದ್ರಾಂಬೆ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಜೀವಂತ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ

—ಎನ್. ಕೆ. ಗಿರಿಜಾಂಬ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು-3  
ಕುವೆಂಪು ವಿರಚಿತ, 'ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ' ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ  
ಪ್ರೀ ಪಾತ್ರ—ರುದ್ರಾಂಬೆ.

ಹದಿನಾರರ ಹರೆಯದ ಜಿಲುವೆ ರುದ್ರಾಂಬೆಯು ಬಿವನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ  
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಲಿಂಗಣ್ಣನ ವಿಶವಾತ್ಮ ಪುತ್ರಿ ಕೊಮಲೆಯಾದರೂ ಸಖಲೆ. ಪ್ರೀ  
ಸಹಜ ಸೌಂದರ್ಯದಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸೌರು  
ಷಯುಕ್ತ ರಾದ್ರವುಳ್ಳ ಅಸಾಧಾರಣ ಯುವತಿ. ಪ್ರತಿಕ್ರೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು  
ದಿಟ್ಟುತನದಿಂದೆದುರಿಸಬಲ್ಲ ವೀರಾಂಗನೆ. ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮನೋಹರವಾದಂತಹ ಈ  
ಚತುರೆಯು ಬಿವನೂರಿನ ಯುವರಾಜ ಬಸವಯ್ಯನ ಮನದನ್ನೆಯೂ ಹೂಡು.

ತಬ್ಬಲಿ, ರಾಜಕುಮಾರನ ಅದರ್ಶ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ, ಹಿತಚಿಂತಕಳಾಗಿ, ತನ್ನ  
ಪ್ರೇಮಮಯ ಸುಂದರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ, ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ನಡೆನುಡಿಯಿಂದ ಅವನಳಲ  
ನೀಗಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ತನ್ನಿನಿಯನ ಬಯಕೆಯನ್ನೀಡೇರಿಸಲು ರಕ್ತಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ರಣಚಂಡಿ  
ಯಾಗಿ, ರೌದ್ರಾವತಾರದಿಂದ ಹಗೆಗಳ ಮಾರಣ ಹೋಮವ ಮಾಡಿ ಮಡಿದಳಾ  
ಮಹಾಕಾಳಿ ರುದ್ರಾಂಬೆ !

ತಂದೆಯ ದುರ್ಮರಣ, ಮಲತಾಯಿಯ ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ನಡತೆ, ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯು  
ರಾಜದ್ರೋಹಿ ನಿಂಬಯ್ಯನ ಕೈಸೇರುವಿಕೆ—ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ, ಬಸವಯ್ಯನಿಗೆ ಜೀವ  
ನವೇ ಮರುಭೂಮಿಯಂತಾದಾಗ ರುದ್ರಾಂಬೆಯು ಅತನಿಗೆ ಮರುವನ ವಾಗಿ  
ಬಂದಳು; ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತವಾದ ಅವನ ಬರಡು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜೈತನ್ಯದಾತೆಯಾಗಿಯೂ  
ಜೀವರಸವಾಹಿನಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಳು. ಬಸವಯ್ಯನ ಮೇಲಿನ ಅವಳ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ  
ಪ್ರೇಮವು ಮಾದಕವೋ, ಮಾರಕವೋ ಆಗದೆ, ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದಿತು ಬಸವಯ್ಯನು  
ತನ್ನ ದುಗುಡದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಅವಳ ಮೇಲೇರಲು ಇಚ್ಛಿಸದಿರಲು, ಅವನ  
ನೊಂದೆದೆಯನಿಂತು ಸಂತೈಸುವಳು, "ಹಾಗೆನ್ನದಿರು, ಇನಿಯ. ಸುಖದಲ್ಲಿ ಆರ  
ಪಾಲನೆಸುತಿಕ ನಾನು ನಿನ್ನಳಲಿನಲಿ ಆರೆಪಾಲನಾನಂದದಿಂದೇ ಬಯಸುತ್ತಿಹೆನು."   
ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಒಲೈ ನಲೈಗಳಿಂದ ಬಸವಯ್ಯನ ಮನವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಆ  
ಜಿಲುವೆ ರುದ್ರಾಂಬೆಯು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದ ಬವಣಿ ಜೀನೆಗಳೆಂಬ ಅಲೆಗಳಿಗೆ  
ತುತ್ತಾಗಿ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಧೃವತಾರೆಯಂದಿದ್ದಳು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಮನಗಾಣುವುದು ರುದ್ರಾಂಬೆಯ ಮುಗ್ಧ ಮನೋಹರ ಪ್ರಶಾಂತ ಮುಖ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಳು ಪ್ರತೀಕಾರದ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಹೇಗಾಗುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಏಕಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

ಜಿಲುವಾಂಬೆ, ನಿಂಬಯ್ಯರು (ಬಸವಯ್ಯನ ಮಲತಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಿದನೂರಿನ ಸೇನಾಪತಿ) ತಮ್ಮ ಪ್ರಣಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಯಾವ ಆಡಳಿತದೊಡನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿಸಲು ರಾಜನನ್ನು ಔಷಧದ ನೆವದಿಂದ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನಿನಿಯನ ಪಿತನು ಈ ರೀತಿ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಹುತಿಯಾದ ದಾಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗೆಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿ ರಾಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಬೇಸರವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ, 'ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪಿಣಿ! ನರಕವಿಂಟು ನಾಕವೇಷದಲಿ ಬಹುದೆಂದು ನಾನಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ.'

ಮುಂದೆ ತನ್ನಿನಿಯನ ಮತ್ತು ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ, ಸೆರೆಹಿಡಿಸಿದಾಗ, ಜಿಲುವಾಂಬೆ ನಿಂಬಯ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ರುದ್ರಾಂಬೆಗೆ ದ್ವೇಷವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಚು ಅವಳ ತಿಳಿಯದ ವಿನಸ್ತೆಂಬ ಸರೋವರವನ್ನು ಕವಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿಯ ಅಲೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮೀಯರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವಾರ ನೊವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ, 'ಅಯ್ಯೋ ತಂದೆಯೇ, ಗಂಡಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು ನಾನು!' ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವಳ ಪ್ರೇಮಯಾಚನೆಗಾಗಿ ಬಂದ ಶಿವಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನಳಲ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವಳ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮನೋಧರ್ಮದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ರುದ್ರಾಂಬೆಯ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಸವಯ್ಯನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಳ ಸದೃಢ ಪ್ರೇಮ—ಇವುಗಳು ಅವಳನ್ನು ಶಿವಯ್ಯನ ಬಳಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, 'ಬಾಂಧವರ ಜೀವನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಳ್ಳು ಪಾಪವಾಗದು' ಎಂದು ಸ್ವಗತಿಸಿ, ತಾನು ಶಿವಯ್ಯನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭ ಅವಳ ರಾಜನೀತಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪುರಜನರು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದು ದಂಗೆ ಎಳತೊಡಗುತ್ತಾರೆ ರುದ್ರಾಂಬೆಯು ವಿಕಾರವಾದ ಭದ್ರ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಊರಿನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಲೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮುಡಿಗಿದರಿ ರಣಚಂಡಿಯಂತೆ ನಿಂತು ಹುಚ್ಚುಹುಚ್ಚಾಗಿ, 'ನರಕ! ನರಕ!! ಅಯ್ಯೋ ನರಕ!!! ನನ್ನೂರು ನರಕ! ನನ್ನೂರು ನರಕ!!! ಯಮನಿಗೆ



ಕಾಕ್ಷಿ! ನಾನು ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ!! ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ! ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿ! ನಡಕದಲಿ ದಂಗೆ! ಓ  
ಕಾಪಿಗಳೆ ಎಳೆ, ಎದ್ದೇಳೆ! ಯುಮದೂತರನ್ನು ಸೀಳಿ!" ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾ  
ಒಮ್ಮೆ ನಕ್ಕು, ಒಮ್ಮೆ ಅತ್ತು, ಒದೆದು, ಕುಣಿದು, ಹಾರಾಡಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ  
ಸಾಧ್ಯವ ತಾಳಿ, ಬಿದ್ದು ರೋಧಿಸಿ, ಹೊರಳಿ, ಎದ್ದು-ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಜನರಲ್ಲಿ  
ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚಿತ್ತು ದಂಗೆ ಎಳೆರೆಂದು ಹುರಿ  
ಸುಂಬಿಸಿ, ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅದರೇನಾಯಿತು! ರುದ್ರಾಂಜೆಯು ಹೊಂಗನಸೆಲ್ಲ ಹುಡಿಯಾಯ್ತು! ಅವಳ  
ಸಕಲ ಸಾಧಾಗ್ಯವೆಲ್ಲ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಕರಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯ್ತು! ನಿಂಬಯ್ಯನ  
ದುಗ ಸೊಮಯ್ಯನ ಮಿತ್ರ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಶಿವಯ್ಯನು ರುದ್ರಾಂಜೆಯ ಕೈಹಿಡಿಯಬೇ  
ಕೆಂಬ ದುರಸೆಯಿಂದ ಬಸವಯ್ಯನನ್ನು ವಂಚಿಸಿ, ಕೊಲೆಗೈದು ಹೈದರಾಲಿಯಿಂದ  
ಕೈಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಇತ್ತ ಬಸವಯ್ಯನ ಮಿತ್ರ ಹೊನ್ನಯ್ಯನ ಶವಶಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲೋಸುಗ  
ತಾನೇ ಕೊಲೆಗಾರನೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಡೆದ ರಾತ್ರಿ, ರುದ್ರಾಂಜೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಕಾಳ  
ರಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ರೋಷವುಕ್ಕೇರಿ, ಕಾಳಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ  
ಅಪರ ಕ್ರೋಧ ವಿಸ್ಫಾರಿತ ನೇತ್ರಗಳು ರಕ್ತಾಕ್ಷಿವಾಗಿ ರಕ್ತ ಪೃಷ್ಠಾ ಪೂರ್ಣ  
ವಾಗಿ ಭೀಷಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ ದುಃಖಗಳ ಖಡ್ಗ  
ಕಡ್ಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನಿಯನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅವಳ ಶೂನ್ಯ ಹೃದಯವನ್ನು  
ಮುಂಬಲು ಪರ್ವತಾರಣ್ಯಗಳಾಗಲೀ, ಗಗನಸಾಗರಗಳಾಗಲೀ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ  
ತಾರೆಗಳಾಗಲೀ ಏಕೆ, ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಸಾಲದೆಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದೆಂತಹ  
ವೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕ ನೋಟ! ವಿಕಾರವಾಗಿ ಮುಡಿಗಿದರಿ, "ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಕಾಂತಿಯು  
ಕಣ್ಣು ಸಿಡಿದೊಡೆದು ಹೋಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ನೆಚ್ಚು ಹುಟ್ಟಿಳಿದು ಹೋದಂತೆ"  
ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಹೊನ್ನಯ್ಯನೇ ಕೊಲೆಗಾರನೆಂದು ನಂಬಿ, "ಓ ನನ್ನ ಬಸವಯ್ಯ" ನಿನ್ನ  
ತೀರಿಯಿಂದಾಯ್ತೆ? ಆಯ್ಯೋ ನನ್ನೋಲಿದುದಕೆ! ರುದ್ರಾಂಜೆಯಲ್ಲಟಹ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ  
ನಾನು! ಹೊನ್ನಯ್ಯ, ಕೊಂದು, ಹೆಣವನು ತಂದು, ಮಸಣದಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರವೆಸ  
ುವಂತೆ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿಹೆಯಾ? ಆ ಮಸಣದಿಂದ ನೀ ಮರಳಲಾರೆ! ನಾನು  
ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಅಹುದಾದರೆ ನೀ ಮರಳಲಾರೆ! ನಿನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಿ ತಣಿಸುವೆನು  
ನಿನ್ನನಿಯನಾತ್ಮವನು!"—ಎಂದು ರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನೇರವಾಗಿ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಹೊನ್ನ  
ಯ್ಯನನ್ನು ಕಠಾರಿಯಿಂದಿರಿದು, "ಓ ಎನ್ನಿನಿಯ! ನಿನ್ನ ನಿರಿದವನ ಬಿಸುನೆತ್ತರಲಿ ನಾದಿ  
ವನು ನಿನ್ನೇ ಸಮಾಧಿಯನು!" ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಡುತ್ತಾಳೆ. ಯುಕ್ತಾ-ಯುಕ್ತ

ವಿವೇಚಿಸಿದೆ, ತನ್ನ ಸೋದರ ಸವಾನನಾದ ಹೊನ್ನಯ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದುದಕ್ಕಾಗಿ  
ತಾನು ಸಾಯಲೆಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹೊನ್ನಯ್ಯನು ಹೈದರನ ಧಾಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ,  
“ನಿಂಬಯ್ಯ ಚೆಲುವಾಂಬೆಯರು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗದವೊಲೆಸು ! ನಿನ್ನಯ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದಾ  
ಶಿವಯ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸು ! ಬಸವಾಜ್ಞೆಯದು ! ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ !” ಎಂದರುಹಿ ಆಸು  
ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅಣ್ಣ, ನಾನೆಂತಹ ಘೋರಕ್ಕೆ ಕೈಯಿಟ್ಟೆ ! ಎಂದು ಮರು  
ಗುತ್ತಾಳೆ ಈ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಯು ಅವಳ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು  
ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ತನ್ನಿನಿಯನಾಣತಿಯ ಕೈಗೂಡಿಸಲು ಮಹಾರುದ್ರೆಯಾಗಿ, ಕಾಳಕೂಟವ  
ಕೂಡಿದ ಶಿವನನ್ನು ಅವಳೆದೆಯ ಕೋಮಲತೆಯನ್ನು ದಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ,  
ಪ್ರಲಯ ಗೃವ ಮಹಾಭೈರವನನ್ನು ಅವಳಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಬೇಡಿ, ಚೆಲು  
ವಾಂಬೆ ನಿಂಬಯ್ಯರನ್ನು ಆವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಮ್ಮ ಗುಟ್ಟು  
ರಟ್ಟಾಯಿತೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾದ ಚೆಲುವಾಂಬೆಯು ರುದ್ರಾಂಬೆಯನ್ನು ನಿಜವಾದ  
ಹುಚ್ಚಿಯಲ್ಲವೆಂದಾಗ, ಅವಳು ಅವರೊಡನೆ ವಾದಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಹುಸಿ ಹುಚ್ಚಿ  
ಯಲ್ಲ ! ಹುಸಿ ಹುಚ್ಚಿ ರಕ್ಷಾಕ್ಷಿ ! ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರು ಇಂದು ಈ ಅರಮನೆಯ ಬೆಂಕಿ  
ಯಲಿ ಬೀಳಲೈಸಂದಿರುವ ಯಜ್ಞದೀಕ್ಷಿತೆ' ಎಂದುಸುರಿ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಯ್ಯನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಟ್ಟು ಬೀಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲೆ  
ಮಾಡಿ, ತಾನು ಅತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ರಾತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು  
ನೋಡಲಾರದೆ ಸಂದೆ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಮಂತ್ರಿಯು ಹುಚ್ಚಾಗುತ್ತಾನೆ ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ  
ನಿಯನಿ ನರಗಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ ರುದ್ರಾಂಬೆಯು, ಕೊನೆಗೆ ಪುಟ್ಟತಿ  
ಗಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ದಾವಾನಲವಾಗಿ ಪ್ರತೀಕಾರ  
ವನ್ನರಿಸುತ್ತ, ವಿರಹಿಣಿಯಾಗಿ ಹಲವು ಜೀವರಾಶಿಗಳನಾಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ  
ಜೀವಂತ ರಕ್ಷಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಹಿತವಿದೆ ಸಕಲ ಲೋಕದ ಜನಕ್ಕೆ ಮಹವಿದೆ. ಶೃತಿ ಪುರಾಣದ ಗತಿ  
ಇದೆ. ಭಕುತಿಯು ಬೆಳಗಿನಾನ್ನತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಯನೊಲಿಸು ಧರಿಸಿರೇ.  
ಭವವನು ಪರಿವುದು, ದುರಿತ ಸಂಕುಲವನೊರಿಸುವುದು, ಹರನ ಸಾಲೋಕ್ಯ,  
ಸಾಮೀಪ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸುವುದು. ನಿರುತವಿದನೇ ನಂಬು ಮನುಜಾ. ಜವನ ಭೀತಿ,  
ಮರಣಭಯದಿಂದ ಈ ವಿಭೂತಿಯು ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಕಶ್ಯಪ, ಜಮದಗ್ನಿಗಳು ಧರಿಸುವರು  
ನೋಡಾ ಶ್ರೇಶ್ಠ ಜನ್ಮಮುಕ್ತಕಾರ್ಜುನನೆದಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿ.

— ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ



# ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯ ಜನಕ ಸರ್ ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್

—ಪ. ರಾಜಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

“ಶಿವಶಕ್ತಿ ನಿಲಯ” ಅಂಚೆ: ಮಚ್ಚೆನ್-574295 (ದ. ಕ)

ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಚೀಟಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಬಗೆಗೆ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿ, ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಕಾರಣ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಾರದು. ಅವನು ಸರ್ ರೋಲೆಂಡ್ ಹಿಲ್. ೧೯೭೯ ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೭ ರಂದು ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣ ಶತಾಬ್ದಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗೌರವಾರ್ಥ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಥಾರತವೂ ಸೇರಿದೆ. ಅವನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸದಾಪಾಯ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

೧೭೯೫ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩ ರಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕಿಡ್ಡರ್ ಮಿನ್‌ಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನೊಬ್ಬನ ಮಗನಾಗಿ ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್ ಜನಿಸಿದ. ಮುಂದೆ ಅವನು ಕೂಡ ಹಿಂದೆಯಂತೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನಾದ ಹೆಜೆಲ್‌ವುಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ೧೮೧೯ ರಿಂದ ೧೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ದುಡಿದ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವನು ತುಂಬ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ ವಿಚಾರವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ. ಗಣಿತ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುದ್ರಣಕಲೆ ನೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಹೊಂದಿದ್ದ. ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಶರಣಾದ ಮೇಲೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಓವೆನ್ಸ್‌ನ ತತ್ವಗಳಂತೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ರೋಲಂಡ್‌ಹಿಲ್‌ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ಆತ ಅಂದಿನ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಕರಭಾರವಿದ್ದರೂ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ೧೮೩೫ ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದ.

ಆಗಿನ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ ಸೇವೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೋಲಂಡ್ ಗಮನಿಸಿದ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಹೋಗಬೇಕಾದ ದೂರದ ಮೇಲೆ ಅಂಚೆ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಡ ಜನರು ಅದರ ಬಳಕೆಗೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ದರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಪತ್ರದ ವಿಳಾಸದಾರರಿಂದ. ಅಂಚೆಯಾಳುಗಳು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೇರಿ ಈ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯು

ನವೆಂಬರ್, 1986

ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಸ್ಮರಣೆಯ

ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ

- \* ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ವಿನೂತನ ಯೋಜನೆಗಳು
- \* ಬರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರ
- \* ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿದೆ. ತನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿದ ಜನಕೋಟಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಜನತೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ನಡುವೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನಿಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡರಿಯದ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಈ ದುರ್ಭರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡು ಮೂವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.



ಸಮಾಜದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಕಡುಬಡವರನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಮಾದರಿ ಎನಿಸಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್, ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾದರೆ ನೆರವಾಗುವ “ಅಶಾಕಿರಣ” ಕಾರ್ಮಿಕ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ “ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ” ಅನಾಥ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ, ಬಡವರ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ‘ತಾಳೀಭಾಗ್ಯ’ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭಾರೀಪ್ರಮಾಣದ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಜನತೆಯ ನಿತ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ತೀವ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ— ಹೀಗೆ ಜನಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿಂಟು ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ಆರಂಭಿಸಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ವಸೂದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸದೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಪ್ರಜಾಹಿತ ಕಾರ್ಯದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು

ಪುನಃ ಮುಡಿಪುಕಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ತ್ತಿದ್ದರು. ೧೫ ವೈಲು ದೂರದಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಸೆಂಟ್ರಾಲ್ ವೈಲು ದೂರ  
ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ೨೫ ಸೆಂಟ್ರಾಲ್ ವಿಳಾಸಗಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆತ ಹಣ  
ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಡ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿತು.  
ಅವಳು ಅದನ್ನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಉದಾರ ವ್ಯಕ್ತಿ  
ಅವಳ ಪರವಾಗಿ ಹಣ ತೆತ್ತು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ. ಆಗ ಆಕೆ ಅವನನ್ನು  
“ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟೆ” ಎಂದಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಲಕೋಟಿ  
ಯೊಳಗೆ ಖಾಲಿ ಕಾಗದ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ದೂರದ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ವಿಧವೆಯ ಮಗ  
ತಾನು ಆಗಾಗ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಲಕೋಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ  
ದರೆ ಅವನು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೇನಾದರೂ ಖಾಯಿಲೆ  
ಯಿದೆ ಎಂದು ತಾಯಿ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಗಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ  
ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ಮಗನ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು  
ಪತ್ರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವಳು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಮಗನಿಗೆ  
ತಿಳಿಯಲೂ ಸಹಾಯಕವಾಗಿತ್ತು.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್  
ಗಮನಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅಂಚೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡ  
ಬಹುದೆಂಬ ಬಗೆಗೆ ೧೮೩೭ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವುಕ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ  
ರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಏಕರೀತಿಯ ದರವಿರಬೇಕೆಂದೂ ಪತ್ರ  
ಬರೆಯುವವನಿಂದಲೇ ಅಂಚೆದರವನ್ನು ಪಡೆದು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುವ ಸದ್ಧತಿ  
ಇರಬೇಕೆಂದೂ ವಿತ್ತರಿಸಿದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಚೆದರ ಪಡೆಯಲು ಅಂಚೆಯಾಳು ವಿಳಾಸ  
ದಾರನ ಮನೆಯೆದುರು ತಾಸುಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಕಮ್ಮಿ  
ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ.

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಬರ್ಟ್ ವ್ಯಾಲೇಸ್ ಎಂಬಾತ ರೋಲಂಡ್ ನ ಸಲಹೆ  
ಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ  
ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್  
ನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ೧೮೩೯ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆನ್ನಿ ಬಿಲೆಯ ಕನಿಷ್ಠ ಅಂಚೆ ದರವನ್ನು  
ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೂ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಬಳಿಕ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಾಕಾರ ನೀಡಲು ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ  
ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ರೋಲಂಡ್ ಹಿಲ್ ೨೦೦



ಮತ್ತು ೧೦೦ ಪೌಂಡುಗಳ ಎರಡು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನೀಯುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೯೦೦ ಸ್ವದ್ವಿಗಳು ಪಾಲುಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಯಾವ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ-ಹಿಲ್ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ತಾನೇ ರೂಪಿಸಿದ.

ಹಿಲ್ ರೂಪಿಸಿದ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಕೋರಿಯ ರಾಣಿಯ ಭುಜದವರೆಗಿನ ಚಿತ್ರ ಇತ್ತು. ಕವ್ವುವಿನ ಒಂದು ಪೆನ್ನಿ ಬೆಲೆಯ ಈ ಪೆನ್ನಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಚೀಟಿ ಇಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗೆ 'ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಪ್ರಕಾಶದ ಮೊನಾಲಿಸಾ' ಎಂದು ಸಂಗ್ರಾಹಕರು ಬಿರುದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ೧೮೪೦ ರ ಮೇ ೧ ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಈ ಚೀಟಿ ಹಚ್ಚಿದ ಪತ್ರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಯಾವ ಮೂಲೆಗಾದರೂ ಹೊಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದವರೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಆದರೆ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಹುಬೇಗನೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿತು. ೧೮೩೮ ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೭೭ ದಶಲಕ್ಷ ಪತ್ರಗಳ ರವಾನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ೨೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ೯೪೨ ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತೆಂಬುದೇ ಅದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ - ಮನಿಯಾರ್ಡ್ಸ್, ಬುಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರೂಢಿಗೆ ತಂದು ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜನ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವನ್ನಾಗಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಹಿಲ್‌ನಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು.

೧೮೪೧ ರಲ್ಲಿ ಕನ್ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ರೋಲಂಡ್‌ನ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಅದು ಅವನನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿತು. ಆದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ೧೮೪೫ ರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ೧೩ ಸಾವಿರ ಪೌಂಡುಗಳ ನಿಧಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಗೌರವಿಸಲು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ವರ್ಷ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅದು ಪುನಃ ರೋಲಂಡ್‌ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆತ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ೧೮೬೪ ರಲ್ಲಿ ಈ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ.

ರೋಲಂಡ್‌ನಿಗೆ ಸರಕಾರ ೨೦,೦೦೦ ಪೌಂಡು ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ ನೀಡಿತಲ್ಲದೆ ಅವನು ಗೈದ ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಗುರುತಿಸಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಪೌಂಡುಗಳ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿತು. ೧೮೬೦ ರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ ಪದವಿಯನ್ನಿತ್ತು ಗೌರವಿಸಿದರು. ೧೮೯೪

ನವಂಬರ್, 1986

(43ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

# ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು

## ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ನೆರವು

ಡಿ. ವೆಂಕಟರಾವ್. ಎಂ. ಎ.

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು, ಸಕಲೇಶಪುರ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಮಾನವನು ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸತಾಕೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಇಂದು ಯಂತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಮಾನವನ ಗುಲಾಮನಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲ, ಲಾಭಗಳು ಅನಂತವಾದವು.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಯಿತು, ಇದರಿಂದ ಮಾನವನ ಆಯುಃ ಪ್ರಮಾಣವು 42 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 52 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾದ ಈ ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಜ್ಞಾನದ ವರದಾನ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರಂತೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿಜ್ಞಾನದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಂತಹ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶಕ್ಕಂತೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ನೆರವು ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದೂ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೂ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮೇಳದಂತೆ ಸೇರಿ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮರೆ ಹೊಗುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದುವರೆಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ನೆರವು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯ ಎರಡೂ ಕೃಷಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನ ವಿಧಾನದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸದೆ, ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರು ಕೃಷಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಹೊಸ

ಸಿದ್ಧ ಗಂಗಾ



ತೀಯ ಉಪಕರಣಗಳಾದ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬುಲ್ಡೋಜರ್‌ಗಳ ಉಪಯೋಗ  
ಪ್ರಚಾರದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೆ  
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬದಲಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ  
ವಾದ ಕಡಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಇಂದಿನ ಯಂತ್ರಗಳ ಯುಗದಲ್ಲೂ  
ಪಾರಕದ ರೈತ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹಳೆಯ, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾನೆ,  
ಇದು ಕೃಷಿಯ ಅದಕ್ಷತೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತ ಕೃಷಿ  
ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾದರೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ  
ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣದಿಂದ ಕೃಷಿಕರಾಂತಿ ಹೊಂದುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಲಾಭಗಳು :—ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವ  
ಡಿಸುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭಗಳು ಅನೇಕ,

ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕ  
ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು  
ಪೂರೈಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ನೂರು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದು  
ಯಂತ್ರ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳ  
ನೆರವಿನಿಂದ ಒಂದು ವಾರ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ  
ಕಾರ್ಮಿಕ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರಿನ ನೆರವಿನಿಂದ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಆಯಾಸ  
ವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಠಿಣ ಶ್ರಮವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತವೆ; ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯ  
ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸಂಸನ್ಮೂಲಗಳ  
ಸಂಪರ್ಕ ಬಳಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣದಿಂದ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ  
ಪಡೆದು, ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭಗಳಿಸಬಹುದು.  
ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣದಿಂದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಪದ್ಧತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿ  
ಕರಣದಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆಯು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರ  
ಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣವು ಜೀವನಾಧಾರ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿ  
ಸುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣ  
ಬಹುದು.

1 ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕೃಷಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಕೃಷಿ ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.

2 ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅಂತರಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ದಕ್ಷತೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆ ಹೊಂದಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳು ಇಂದು ಅಚರಣೆಯಲ್ಲವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಂಜಾರ್. ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗಳ ಶೇಕಡ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬತ್ತಲು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಲು ಒಕ್ಕಲು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಇವೇ ವಾತಾವರಣವು ದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ನೆರವು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯ ಎರಡೂ ಕೃಷಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನ ವಿಧಾನದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬುಲ್ಡೋಜರ್‌ಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವ ಯಂತ್ರಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳು ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ರೈತರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ “ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್” ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು, ಇತರ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ರಿಪೇರಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ,



ಹಿಂಜಿರಿ, ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಅದಾಗ್ಯೂ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣಿಕರ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರತೆಯ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ. ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಅವರಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದರೂ ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅವರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವರಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗದೇ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಏಜ್ಜಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆದ ಲಾಭದಾಯವೂ ಆಗದೆ ಅದರ ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದ್ದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

39ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಿಲ್ಸ್‌ನಿಗೆ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನೀಡಿತು. ವನ ಮಂಡಾನಂತ್ಯರ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗೆ ವೀರಸಲಾದ ವೆಸ್ಟ್ ವಿ ನಿಷ್ಠರ ಚೇತನ ಹೂಳಿದರು.

ಹಿಲ್ಸ್‌ನೊಬಿಸಿದ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದುದು ೧೮೫೨ ರಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಲಾಗದ ಹೆಸರು ಈ ಮಹಿಮಾನ್ವಿತನದು ಅಲ್ಲವೇ?

ಅಯ್ಯ, ದೂರವಿಧಿವೆ ಎಂದು ಜಾಯಾರಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದನಯ್ಯ ನಾನು ಸಾರಿ ಬಂದು ನೀನನ್ನು ಕರಸ್ಕೊಡಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡಿರೆ, ಇನ್ನಾರೂ ಲಿಂಗ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ನೋಡಯ್ಯ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರಸ್ಕೊಡಲಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕಂಗಳೇ ಪ್ರಣವಾಗಿದ್ದನಯ್ಯಾ.

— ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

—ಜಿ. ಯಮುನ, ತುಮಕೂರು

ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿವಕುಮಾರ ಮಠಾಧೀಶ  
ಕಂಡಿಲ್ಲ ಕೇಳಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಂಥ ಕೀರ್ತಿ ಪುರುಶ  
ಇಳಿಗೆಲ್ಲ ನೀ ಶ್ರೀ ಗುರು ಪಠಮೇಶ

ತನು-ಮನ-ಚಲನ-ವಲನದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ನೀನು  
ಸ್ತಾವರಾಲಿಂಗ ಗುರು ಜಂಗಮನು ನೀನು  
ಕಲಿಯುಗದ ದೇವರ ದೇವನು ನೀನು

ಭೂಮಿಯೊಳು ಜನಿಸಿ ಸಿದ್ಧಗಂಗಿಯೊಳು ನೆಲಸಿ  
ಭಕ್ತರನ ಕರೆಸಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ದರುಶನವ ಕೊಡಿಸಿ  
ಮುಕ್ತಿಯಾ ಯುಕ್ತಿಯ ನೀನೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲಿಸಿದೆ

ಎಸುಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆದುರಾದವರ ನಾ ಕಂಡೆ  
ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಗೆದುರಾದವರ ನಾ ಕಂಡೆ  
ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಿನಗೆದುರಾದವರ ನಾ ಕಾಣೆ

ಅಂದಾಡ ಸುವರ್ಣವ ಮಹೋತ್ಸವ ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ  
ಮುಂದೆಂದೂ ನಡೆಯೊಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ  
ನಡೆವ ದಾಸೋಗ ಮಹೋತ್ಸವ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯೊಲ್ಲ

ಕರೆದಾಕ್ಷಣ ನೀ ಬಂದು ಅಶೀರ್ವದಿಸುವೆ ನೀನಿಂದು  
ನಿನ್ನಂಥ ದೈವಾನುಸಂಭೂತ ಸಿಗುವುದು ಯುಗದಲ್ಲೊಂದು  
ಕೊನೆಯುಸಿರೂ ಇರುವ ತನಕ ನೆನೆಸುವೆ ನಿನ್ನನೆಂದೆಂದು

ವಿದ್ಯೆಯನಂಚಿ ಅನ್ನನೆಲ್ಲರಿಗಂಚಿ  
ಭಕ್ತಿ ರಸವ ನೀ ಜಗದೊಳಗಂಚಿ  
ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಬಿರು ನೀ ಬಾನಂಚಿ





## ನೀ ! ಕಾಣಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದೇಗುಲದಿ,  
ಕೂಗುವ ಕಲ್ಲಾಗದು ?  
ತಿಳಿಯದಯ್ಯಾಸ್ಸ.

ತೆರೆದ, ಬಾಗಿಲದಿ.  
ಮಾಯೆಯ, ದಾರಿಯು.  
ಕಾಣದಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಗಂಟಿಗಳ ಸಾದದಲಿ.  
ಮನದ ಕರೆಯು  
ಕೇಳವಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಎಳುವ ಮೆಟ್ಟಿಲದಿ,  
ಜಾರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲು  
ತಿಳಿಯದಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಬರುವ ಭಕ್ತರಲಿ,  
ನಿಜ ಭಕ್ತನಾರು, ?  
ಕಾಣದಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಉರಿವ ಜ್ಯೋತಿಯೆಳೆದು,  
ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯಾಡ್ತದು ?  
ತಿಳಿಯದಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಅಜ್ಞಾನಿಯ, ಸಂಗದಲಿ  
ಜ್ಞಾನಿಯ, ಸೆಲೆಯು  
ಕಾಣದಯ್ಯಾಸ್ಸ

ಅಂಗೈ, ಆರಮನೆಯಲಿ,  
ಕಂಗೊಳಿಸುವ, ಕ್ರೀ,  
ಶಂಭುಲಿಂಗವ, ನೀ,  
ಕಾಣದಯ್ಯಾಸ್ಸ.

—ಕ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಕಲಕೋಟಿ  
ವಿಜ್ಞಾ ಚೇತನ, ನವೋದಯ ನಗರ, ಧಾರವಾಡ-3

ಪ್ರಾಣ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಾಣವಾಸೆ ಹಿಂಗಿತ್ತು. ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣ  
ವೆಂದರಿದ ಬಳಿಕ, ಅಂಗದಾಸೆ ಹಿಂಗಿತ್ತು. ಲಿಂಗ ಸೋಂಕು ಸಂಗಿಗೆ ಕಂಗಳೇ  
ಕರುವಾಗಿದ್ದವಯ್ಯ, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಹಿಂಗದೆ ಅನಿಮಿಷನಾದ ಶರಣಂಗಿ.

★

★

★

ಅಂಗ ಲಿಂಗವ ವೇಧಿಸಿ, ಅಂಗ ಲಿಂಗದೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಮನ ಲಿಂಗವ  
ವೇಧಿಸಿ ಮನ ಲಿಂಗದೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಭಾವ ಲಿಂಗವ ವೇಧಿಸಿ ಭಾವ ಲಿಂಗ  
ದೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ನಿಮ್ಮೊಲುಮೆಯ ಸಂಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಸ್ವಯಂ  
ಲಿಂಗಿಯಾದೆನು.

—ನ. ಪಾದೇವಿಯಕ.

ಶ್ರೀ ಗುರುಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ

ತೂಸ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪ್ತರ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜ ನಿರಂಜನ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ರಾಜಯೋಗೀಂದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮೂರುಸಾವಿರ ಮಂದ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ. ಅವರ ಪೀಠಾರೋಹಣದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಮಹಾ ಮಹೋತ್ಸವವು ಬರಲಿರುವ ೧೯೮೭ರ ಪ್ರಭವನಾಮ ಕಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಸಾವಿರ ಸಾಧನೆಗಳ ಮಹಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬರಲಿದೆ! ಇದೊಂದು ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಸವವಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಸಫಲ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅವರು ಗೃಹ ಕೈಪಣಿ ಕ್ರಾಂತಿ, ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪವಾಡ ಸದೃಶವಾಗಿ ತಂತಾನೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂದು ಅವರ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಪೂರ್ಣವಾದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೮೭ರ ೧೬ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಶಜಾಮಹೋತ್ಸವದ ಸವಿನೆನಟಗಾಗಿ ಶರಣರ ಸಂದೇಶ ಬೀರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕಿವತರಣ ವಚನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಸುಂತ್ಯಣ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಬರಲಿವೆ. ಶ್ರೀ ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿಗಳೊಡನೆ ವಿರಚಿತ "ವಿನೇಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ" ಗ್ರಂಥದ ಬಿಡುಗಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೈಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಂಭುಲಿಂಗ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ೧೯೮೭ರ ಯುಗಾದಿಯಿಂದ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಭವಮೊಡನೆ ಜರುಗಲಿವೆ. ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪುರಾಣವು ಜರಗಿ ನಂತರ

೧) ೧೦೧ ಗುರು ವಿರಕ್ತರ ಮಂಟಪ ಪೂಜೆ. ೨) ೨೫೧ ಸರ್ವ ಧರ್ಮದ ದೀನ ದಲಿತ ಉಚಿತ ಲಗ್ನಗಳು. ೩) ಬೃಹತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದ ಅಡಿಗಲ್ ಸಮಾರಂಭ. ೪) ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೫) ಶಿವಾನುಭವ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೬) ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೭) ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೮) ವೀರ ಶೈವ ವಟುಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗ ದೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ. ೯) ಅಕ್ಷಂತರ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ದಾನೋಪಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ೧೦) ವಿಶೇಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ೨೫ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ. ೧೧) ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೧೨) ಮಹಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ. ೧೩) ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನ.

ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಲು ಅಜಮಾತು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸುಗ್ರಹದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಸಕಲಕು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿಸಿ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವವು ಅರ್ಧಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜರುಗುವಂತೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಜೆ. ಜಿ. ರಜತಮಹೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ.

ಪೊನ್ನ; ನಂ. ೯೩೦೮೧

ಮೂರುಸಾವಿರಮಂದ,

" " ೭೨೩೫೬

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.



# ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಸವ ಜಯಂತಿ

—ಹೆಚ್. ವಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ

ಆತ್ಮೀಯ ಶರಣ ಬಂಧು,

ಹಿನ್ನೋಮ್ಮೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ-ನಿನ್ನನ್ನು ಜೊತೆಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗೌರವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಬಸವ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಮಹಾಮಂಚದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಿನಗಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಕಾರ್ಯ ಗೌರವಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ಸಾಂತ್ವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಕ್ಕರೆಗನಸಿನ ತಲೆದೂಗುವ ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಗಳು, ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವದಿಂದ ಮಾಗಿ ತಲೆಭಾಗಿ ಭೂತಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳು, ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುವ ತೆಂಗು ಬಾಳೆಯ ತೋಟಗಳು-ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಕಾವೇರಿಯ ವಿವಿಧ ನರ್ತನ ನಾಲೆಗಳು, ಮಂಡ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮದ್ಯೆ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಾಸೋಹ ಮಂಚಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಲ್ಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕೆರು ಹಳ್ಳಿ ಮಾಚಹಳ್ಳಿ. ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಳೆಗೆ ದೇವನೂರು ಗುರುಮಲ್ಲೇಶನ ಆಶೀರ್ವಾದ. ಮುಗ್ಧ ಶುದ್ಧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಂಧುಗಳು, ಭಕ್ತಿಯ ಬಿನ್ನಹ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆ ಅಲ್ಲಿ. 20-3-1986 ರಂದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತ. ಗ್ರಾಮದುದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ತಳೆರು ತೋರಣ. ಉತ್ಸಾಹದ ಸಮಾರಂಭ. ಭಕ್ತಿಯ ಕಲಕ.

ಮಾಚಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ದಿನ. ದಾಸೋಹ ಮಠದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಬಸವ ಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆ, ಮಾತು ಕೃತಿಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿದ ಸಮಾರಂಭ. ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಬಾಳುವೆ, ಬಾಳುತ್ತಲಿವೆ. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಂಕೇತಿಕರಣದಿಂದ, ವಿದ್ವತ್ತಿನಿಂದ, ವೈದ್ಯಾದಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಂದ, ಆಡಳಿತ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸರಂಕರೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾಶೆಯಿಂದ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಇಂದು ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ದಿನ

ನವೆಂಬರ್, 1986

ವೆಂದರಿಯದೆ, ವಾರವೆಂದರಿಯದೆ, ಹಗಲೆನ್ನದೆ, ಇರುಳೆನ್ನದೆ, ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಅನ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ  
ವೆನ್ನದೆ, ಸ್ವ ಸಮಾಜ, ಅನ್ಯ ಸಮಾಜವೆನ್ನದೆ ಸೇವಾ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು  
ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಮಾಚಹಳ್ಳಿಗೂ ಪೂಜ್ಯರು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದು-ಎಂಬು  
ದಾಗಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಜೀವಾರು ಮಠ  
-ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ದೇವನೂರು ಮಠದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ  
ಅತಿರ್ವಚನ ನೀಡಿದರು.

ನನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಶ್ರೀಗಳು,  
ನಾನು ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರೇ  
ನನಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಚಹಳ್ಳಿಯ ನೆಲ, ಜಲ, ಜನರ  
ಬಾಳು ಇಂದು ಧನ್ಯ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜವೆಂದು ವಿಘಟಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ  
ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಯುವ ಜನಾಂಗ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿರಿಯರ ಬೇಜವಬ್ದಾ  
ರಿತನದಿಂದ ಸಮಾಜ ರೋಗಗ್ರಸ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯ  
ವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು  
ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಶಾಸಕರು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಔದಾರ್ಯದ, ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.  
ಜನನಾಯಕರು ಇಂದು ಉದಾತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಒಳ  
ಪಂಗಡಗಳ ವಿಷ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ದ್ವೇಷ, ಕಲಹ,  
ಆಸೂಯಾ ಪರರನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ-ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಯವಾದುದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ.  
ಸುದೈವ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿ ಮುನ್ನ  
ಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬಸವಾದಿ ಪ್ರಮಥರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ-ಎಂಬು  
ದಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಬಸವ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಪ್ಪನವರು  
ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಎತ್ತಿನ ಹಬ್ಬವಲ್ಲ. ಮಹಾಮಾನ  
ವತಾವಾದಿ, ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲ ಪುರುಷ, ಕಾಯಕ-ದಾಸೋಹದ  
ದೇವರೂವಾರಿ ಬಸವಣ್ಣನ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಮರಣೆ. ಅವರ ಸಂದೇಹದಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸ  
ಬೇಕೆಂಬ ಸದಿಚ್ಛೆಗೆ ಸಾಧನ. ಆಂತಹ ಪುಣ್ಯ ಪಥವನ್ನು ತೋರಿಸಬಂದಿರುವ  
ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸೋಣ ಎಂಬು  
ದಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಮಾದ  
ಪ್ಪನವರು ನುಡಿದರು.

ಕೂಡಲಸಂಗ ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಮರ್ತ್ಯದ ಕಮ್ಮಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು  
ಮಹೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ. ಬಸವಣ್ಣ ಬಂದನೆಂದು ಸಿಪ್ಪರಾಮ, ಪ್ರಭುದೇವ,  
ಮತ್ತೆಲ್ಲ ಕಾಯಕ ಜೀವಿಗಳು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು ಮಹಾಮನೆಗೆ ಅನುಭವಮಂಟ  
ಪಕ್ಕೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಮನವನ್ನು 'ಮಹ' ವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಶರಣರು. ಸರ್ವ



ರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಅವರ ಜೀವನವೇ ನಮಗೆ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶ-ಎಂದು ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಜೆಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೀರ ಭದ್ರಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಭೀತಿಯಿಂದ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತ, ದುಡಿದು ಸುಖೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕಾರಣಿಕ ಪುರುಷ ಬಸವಣ್ಣ. ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ಜೀವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಧುನಿಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ-ಎಂದರು ದೊಡ್ಡ ಸಾಠಂಗಿ ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಪ್ಪನವರು.

ಜನಸದರಿಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು, ಗುರು, ದೇವರು, ರಾಜ, ಮಹಾನುಭಾವ, ಶರಣ ಎಂದೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಕರೆದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧರು 'ಅಣ್ಣ' ಎಂದು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಕರೆದು ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯನವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಕಲ್ಪನೆಯ ವಸ್ತುವಲ್ಲ, ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲ, ಲಾಂಚ ನಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲ, ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ಬಲವಲ್ಲ, ಅದು ಅತ್ತವರ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುವ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಬಿದ್ದವರನ್ನು ಬೀಳುತ್ತಿರುವವರನ್ನು, ಬೀಳಲಿರುವವರನ್ನೂ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತುವ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ. ಬಸವಣ್ಣ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರು. ಅವರು ಪದವಿಗೆ, ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ, ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ, ಪ್ರಬಾವಕ್ಕೆ, ಆಶೆಪಡಲಿಲ್ಲ. ದೀನರಿಗೆ, ದಲಿತರಿಗೆ, ದುಃಖಿಗಳಿಗೆ, ಮಾದರಿಗೆ, ಹೊಲೆಯರಿಗೆ, ದೊಹರರಿಗೆ, ಮಡಿವಾಳರಿಗೆ, ತನ್ನನ್ನು ತೇದುಕೊಂಡ. "ಅಪ್ಪನು ಮಾತಾರ ಜನ್ಮಯ್ಯ, ಬೊಪ್ಪನು ರೋಹರಕಕ್ಕಯ್ಯನೆಂದ"-ವಿನಯಮೂರ್ತಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಾಯಕ -ದಾಸೋಹ' ದ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರ ನೀಡಿದ ಸಂಚಪುರುಷದ ಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗಪೂಜಾನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಒಳ-ಹೊರಗನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಸಾರಯೋಗಿ. ಅಂಥವರು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಅವರ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಒಂದು ಪುಣ್ಯವೇ-ಎಂದು ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಅಶಿರ್ವಚನ ನೀಡಿದರು.

ರಾತ್ರಿ 10-30 ಘಂಟೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಜಸವೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಾಯಿತು. ಸುತ್ತಿನ ಹತ್ತೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಂಧುಗಳು ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಅನಂದಿಸಿದರು.

ಮಂಡ್ಯದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನಾಟಕ ಆಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವರದಿಗಾರನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

(ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ)

# ‘ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ’

## ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದಿರುವವರು

- 216 ಶ್ರೀ ಬಿ ಎಲ್. ವೈವೇಶ್ವರ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು.
- 217 ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎರಡನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಎಸ್. ಐ. ಟಿ. ಬಡಾವಣೆ, ತುಮಕೂರು.
- 218 ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ, ನಂ 1033, 4ನೇ ‘ಎ’ ವಿಭಾಗ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560010
- 219 ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ, ನಂ 737, 5ನೇ ವಿಭಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರ ಎಂಟರ್ ಪ್ರೈವಟ್, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560010
- 220 ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶಿವರುದ್ರಯ್ಯ, ನಂ 675/18, 5ನೇ ವಿಭಾಗ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560010
- 221 ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಜಯಣ್ಣ, ನಂ 81, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಕಾಲೋನಿ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560040
- 222 ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಯ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಕುರುಗುಂದ ತುಮಕೂರು ತಾಲೂಕು.
- 223 ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಿಂಗಪ್ಪ, ನಿವೃತ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಅಮ್ಮನ ಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲೂಕು.
- 224 ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೀರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು; ಕನ್ನೂರು ಮಠ, ಮಾರಸಂದ್ರ ಅಂಚೆ, ಮಾಗಡಿ ತಾಲೂಕು.
- 225 ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ಎಲ್. ಡಿ. ಜಿ. 18, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಲೋನಿ, ಅರಸೀಕೆರೆ-573103
- 226 ಶ್ರೀ ಸಣ್ಣ ಭೀಮಣ್ಣ, ಎಸ್. ಡಿ. ಸಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜು, ಉಮದ ಪಡವು, ಉತ್ತರ ಕೆನರ ಜಿಲ್ಲೆ-574237
- 227 ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಗುರುಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಕುಣಿಗಲ್ ರಸ್ತೆ, ತುಮಕೂರು-572102
- 228 ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಕರಿಯಪ್ಪ, ಮಾನಗೊಂಡ ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಯರ ಅಂಚೆ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕು.

(ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ)



**COMFORTABLE  
LUXURIOUS &  
PEACEFUL  
STAY**

**AT**

# **KENCHAMBA LODGE**



SUBEDAR CHANNAM ROAD CROSS  
NEAR KAPALI THEATRE  
GALGHINAGAR  
BANGALORE 9

Ph. 27052 GRAM : KENCHIMLODG

0908000

卷之三

ISBN: 07147-2481-1

500

1

1

2000

人  
之  
心

10

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮುನಿಪಾಲರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ